Biblioteca Centrală Regională Hunedoara-Deva

Proletari din toate ţările, uniţi-vă!

Gazeta învăţămîntului

organ al Ministerului Învăţămîntului şi Culturii şi al Comitetului Central al Sindicatului Muncitorilor din Învăţămînt şi Cultură

Anul IX, Nr. 441 — Vineri 25 octombrie 1957 — 4 pagini 25 bani

INERŢIE şi activitate creatoare

În jurul problemelor celui de al IV-lea Congres al S. M. I. C.

Am fost descori invitat de tov. Albu Valeriu, instructor al C.C. al S.M.I.C. pentru regiunea Cluj, activist cu multă experienţă, să mă documentez asupra activităţii organizaţiilor sindicale ale muncitorilor din învăţămînt din raionul Turda, să alegem ceea ce este valoros în activitatea acestora şi să le popularizăm apoi experienţa. Zilele trecute am plecat în sfîrşit spre Turda hotărît să cunosc şi să fac cunoscută activitatea comitetului sindical raional din localitate.

De la început trebuie să recunosc că surpriza nu mi-a fost mică. În oraşul şi raionul Turda activează aproape 1000 pedagogi. Majoritatea cadrelor didactice din oraş sînt calificate şi cu experienţă pedagogică, parte sînt în curs de calificare. Se află şi cadre tinere, numite de cîţiva ani în învăţămînt. Comitetul sindical are o bibliotecă de aproximativ 5000 de volume, echipament sportiv, numeroase materiale destinate activităţii cultural-artistice. Comitetul sindical raional al muncitorilor din învăţămînt dispune, pentru organizarea activităţii sale, de un buget de aproape 70.000 lei. Aşadar există toate sau aproape toate condiţiile pentru o activitate rodnică.

Cercetînd activitatea comitetului sindical al muncitorilor din învăţămînt din raionul Turda te surprinde mai întîi regularitatea cu care se ţin şedinţele de prezidiu şi de comitet. O mare atenţie acordă comitetul sarcinilor administrativ-gospodăreşti şi organizatorice. Cea mai mare parte a şedinţelor de prezidiu din ultimul an au fost ocupate de probleme ca acordarea de premii din fondurile comitetului, acordarea de ajutoare, confirmarea primirii în sindicat a noilor veniţi în învăţămînt, prezentarea unor informări scurte asupra şedinţelor la care a participat preşedintele comitetului. Cîteva analize sumare — mult prea sumare. În rest — nimic.

Problemele procesului de învăţămînt din raionul Turda şi problemele activităţii culturale n-au constituit niciodată — de la alegerea comitetului şi pînă în prezent — obiectul unor preocupări speciale. Organizarea consfătuirilor de producţie, valorificarea experienţei pedagogice înaintate, schimbul de experienţă n-au reţinut atenţia comitetului. Comisia de propagandă profesională de pe lîngă comitet, „condusă" de unul din inspectorii secţiei de învăţămînt, care este şi membru al comitetului, există numai „de jure", pentru că de fapt n-a întreprins nimic, absolut nimic, în scopul în care a fost creată.

Activitatea culturală, despre care primisem cele mai bune informaţii, este în realitate atît de anemică, încît nu ştiu dacă se poate vorbi despre existenţa ei. La primul concurs artistic al sindicatului din raionul Turda au participat două formaţii: un cor din oraşul Turda şi unul din Cîmpia Turzii. Activitatea corului din Turda s a rezumat în toată perioada concursului la spectacolul dat cu prilejul fazei de selecţionare pentru etapa regională. În momentul de faţă corul se găseşte în plină dezmembrare...

Ar mai fi multe de spus în legătură cu activitatea profesională şi culturală a comitetului sindical de învăţămînt din raionul Turda. Să ne oprim însă aci, pentru a desprinde cîteva concluzii asupra activităţii lui de ansamblu.

Socotim, mai întîi, că munca acestui comitet suferă de o lipsă esenţială în ce priveşte orientarea ei. În activitatea unui comitet sindical raional, munca creatoare începe de la aprecierea de ansamblu a situaţiei existente în organizaţiile sindicale din şcoli, continuă cu stabilirea măsurilor ce se impun pentru a interveni cu eficacitate în desfăşurarea diferitelor fenomene care se ivesc la un anumit moment, cu stabilirea modului în care vor fi traduse acestea în practică şi cu controlul înfăptuirii lor.

Pornind de la sarcina generală pe care o are astăzi sindicatul de învăţămînt, aceea de a contribui la ridicarea necontenită a nivelului muncii instructiv-educative, planul de acţiune al comitetului sindical nu poate în nici un caz să se rezume la acel lapidar şi formal „vom mobiliza membrii sindicatului pentru îmbunătăţirea învăţămîntului de cultură generală". Planul de acţiune, întocmit în urma cunoaşterii amănunţite a neajunsurilor care afectează calitatea învăţămîntului şi care sînt determinate, de cele mai multe ori, de o serie de factori locali (nivelul calificării cadrelor, pregătirea lor ideologică, experienţa lor pedagogică etc.), trebuie să stabilească măsuri foarte concrete, menite să ajute scopului

CONST. RADOI

(Continuare în pag. 3)

Oaspete sovietic în şcolile noastre

În ziua de 21 octombrie a.c. tov. G. I. Zelenko, director general al Direcţiei generale a rezervelor de muncă de pe lîngă Consiliul de Miniştri al U.R.S.S., însoţit de tov. ing. Vanghele Mişicu, director general al învăţămîntului profesional şi tehnic din Ministerul Învăţămîntului şi Culturii, a vizitat şcoala profesională nr. 4 din Bucureşti. Apreciind faptul că atît anul II cît şi anul III îşi fac instruirea practică în producţie, în atelierele proprii ale şcolii, tov G. I. Zelenko a arătat că, după întoarcerea sa în patrie, va asigura organizarea unui schimb de experienţă cu şcolile similare din U.R.S.S. şi va trimite în dar acestei şcoli un strung fabricat în şcolile profesionale din U.R.S.S.

În continuare, tov. G. I. Zelenko a vizitat şcoala profesională de textile şi confecţiuni nr. 3 şi şcoala profesională de pe lîngă Uzinele „23 August".

Marţi 22 octombrie tov. G. I. Zelenko a ţinut o conferinţă despre învăţămîntul profesional şi tehnic, precum şi despre politehnizarea învăţămîntului de cultură generală din U.R.S.S. Conferinţa a avut loc în sala clubului sindicatului muncitorilor din învăţămînt din Bd. 6 Martie. Au participat o serie de lucrători din Ministerul Învăţămîntului şi Culturii, din serviciile de învăţămînt ale unor ministere care tutelează şcolile profesionale, maiştri din întreprinderi, cadre didactice şi de conducere din şcolile profesionale, precum şi şefii secţiilor raionale de învăţămînt din Capitală.

Joi 24 octombrie tov. G. I. Zelenko a întreţinut o discuţie în sala de colegiu a Ministerului Învăţămîntului şi Culturii cu organele de conducere ale Departamentului Învăţămîntului, cu directorii generali şi cu şefii de serviciu din minister expunîndu-şi cu acest prilej impresiile sale în urma vizitelor făcute la unităţile de învăţămînt şi întreprinderile din ţară.

LENINGRAD — Noi locuinţe.

Peisaj nou

Călătorul pe meleagurile Uniunii Sovietice în anii ce vor urma va găsi un peisaj intelectual nou, unic, care se pregăteşte în zilele noastre. În compania oricărui cetăţean sovietic, în discuţia cu fiecare om întîlnit va avea dovada certă a împlinirii şi a rodniciei la care poate ajunge ideea lui Lenin că „Socialismul începe acolo unde milioane de oameni îşi însuşesc cultura". Cu şoferul de taxi, cu pasagerii din compartiment sau cu conductorul de tren, cu orice tovarăş de drum sau de popas, călătorul de care vorbim va reuşi să se întreţină asupra unei dispute din domeniul culturii sau ştiinţei, asupra unor opere de circulaţie universală din literatură, din muzică, din filozofie sau despre marile cuceriri ştiinţifice, ca şi despre probleme de politică internaţională.

Aceasta va fi expresia cea mai evidentă a trecerii tuturor cetăţenilor U.R.S.S. prin şcoala medie, o sarcină din cele mai importante ale cincinalului al VI-lea (1956—1960).

Fără să vrea, călătorul nostru va fi îndemnat să reflecteze asupra faptului că prin curmarea exploatării omului de către om — prima victorie, fundamentală, a Marii Revoluţii Socialiste din Octombrie obţinută pentru întîia oară în istorie — popoarele Uniunii Sovietice au dobîndit posibilitatea efectivă a instruirii lor la un nivel foarte ridicat. Că, apreciind cu toată seriozitatea funcţia socială a culturii, eroicele popoare sovietice au cules şi culeg roadele noii situaţii materiale create în societate, făurindu-şi o conştiinţă înaintată, corespunzătoare acestei noi situaţii, însuşindu-şi o largă sferă de cunoştinţe pozitive şi aplicîndu-le tot mai cu efect în practică, în viaţă.

La aniversarea a 40 de ani de la evenimentele memorabile din toamna anului 1917 nu mai există nici urmă de scepticism asupra realităţii că masele muncitoare sînt apte să înveţe carte, sînt receptive la fenomenul culturii şi civilizaţiei, îşi însuşesc cu interes cuceririle ştiinţei, însuşindu-şi astfel capacitatea de afirmare şi de realizări în construirea societăţii comuniste. În drumul parcurs în aceşti 40 de ani glorioşi de la automobilul blindat la racheta balistică intercontinentală, de la campania de alfabetizare la lansarea unui satelit artificial în jurul pămîntului, popoarele sovietice au pregătit condiţiile obiective şi au adus la ordinea zilei generalizarea învăţămîntului mediu, în linii esenţiale introdus deja în oraşele cele mai mari ale ţării.

„Nici o ţară capitalistă — spunea întemeiat N.S. Hruşciov la 14 februarie 1956 în cadrul Congresului al XX-lea al P.C.U.S. — nu dispune ca Uniunea Sovietică de atîtea şcoli, şcoli medii tehnice, instituţii de învăţămînt superior, institute de cercetări ştiinţifice, staţiuni experimentale şi laboratoare, teatre, cluburi, biblioteci şi alte instituţii cultural-educative". Această stare de fapt a fost recunoscută în nenumărate rînduri, cu îngrijorare, de persoane autorizate din ţările capitaliste cele mai dezvoltate, unde, totuşi, nici la ora actuală nu poate fi asigurat materialiceşte învăţămîntul elementar general, deşi în constituţii e declarat obligator.

În Uniunea Sovietică înfăptuirea învăţămîntului mediu general înseamnă creşterea nivelului muncii, a productivităţii ei, ridicarea nivelului material şi cultural al vieţii în societate la un grad neatins nicăieri pînă acum. Realmente, în situaţia generalizării învăţămîntului mediu va exista posibilitatea concretă a relevării şi afirmării tuturor valorilor din sînul poporului. În faţa tinerelor şi tinerilor sovietici se deschid şi se netezesc toate căile spre cucerirea culmilor culturii şi ştiinţei, spre o vastă contribuţie colectivă la dezvoltarea şi propăşirea vieţii sociale a umanităţii. Chiar cei mai optimişti şi mai visători pedagogi ai trecutului n-au cutezat să prevadă ridicarea reală a poporului, în masă, la cultură, cum reuşeşte să o realizeze astăzi, în practică, ţara revoluţiei socialiste, Uniunea Sovietică.

De aceea, pe meleagurile Uniunii Sovietice călătorul nu va vedea numai oameni culţi, ci la fiecare pas va găsi roadele aplicării în practică, cu competenţa necesară, a invenţiilor celor mai complexe ale minţii omeneşti, munca raţională şi viaţa fericită a omului epocii comuniste. El va întîlni peste tot, la îndemîna omului obişnuit, toate mijloacele moderne care fac traiul şi munca mai uşoare, mai plăcute, mai frumoase şi mai folositoare.

În lumina acestei realizări epocale din Ţara Socialismului victorios devin mai clare, mai apropiate, şi perspectivele de dezvoltare ale învăţămîntului în ţara noastră, ţară a lagărului socialist. Devin mai precise şi mai însufleţitoare şi sarcinile învăţătorilor şi profesorilor noştri care instruiesc şi educă generaţiile tinere în Republica Populară Romînă.

G. VARZARU

ÎNTÎLNIRE

Zilele trecute, elevii claselor a VII-a şi a X-a de la şcoala medie nr. 22 din Capitală s-au întîlnit cu tov. Alexandru Verneacovski care, ca elev al şcolii medii de marină militară de pe lîngă echipajul 2 maritim al Flotei Baltice din oraşul Petrograd, azi Leningrad, a participat în februarie şi octombrie 1917 la luptele împotriva forţelor contrarevoluţionare din Rusia.

Elevii şi elevele l-au ascultat cu mult interes pe tovarăşul Verneacovski, care în timpul Marii Revoluţii Socialiste din Octombrie avea, ca şi ei, vîrsta de 16—17 ani.

Deşi — după cum povesteşte tovarăşul Verneacovski — tinerii elevi ai şcolii de marină din Petrograd erau supuşi unui regim sever de cazarmă şi izolaţi de tot ceea ce se întîmpla în oraş, totuşi unii dintre instructori, marinari în vîrstă şi bolşevici îi ţineau la curent cu tot ce se petrecea în oraş şi în întreaga Rusie. Aşa a fost posibil ca, încă în luna februarie, în urma arestării comandanţilor şi ofiţerilor din şcoala de marină de către muncitorii înarmaţi şi de către soldaţi, echipajul să treacă de partea forţelor revoluţionare.

Tovarăşul Verneacovski le-a povestit apoi elevilor despre primirea lui Lenin în aprilie 1917, în gara finlandeză, despre sărbătorirea primului 1 Mai liber, despre întregul şir de manifestaţii ale oamenilor muncii care au avut loc în perioada februarie-octombrie 1917.

Cu deosebit interes au urmărit elevii povestirea episodului privitor la cucerirea Palatului de Iarnă, la arestarea guvernului provizoriu.

De la fostul elev al şcolii de marină militară de pe lîngă echipajul 2 maritim al Flotei Baltice, elevii şi elevele şcolii medii nr. 22 au aflat lucruri deosebit de interesante, care îi vor ajuta să înţeleagă mai bine măreţele evenimente petrecute în Rusia în perioada februarie-octombrie 1917.

Comemorarea lui JAN KOMENSKY

Între 7 şi 30 noiembrie, în ţara noastră va avea loc, în cadrul acţiunilor întreprinse de Consiliul Mondial al Păcii, comemorarea marelui pedagog şi umanist Jan Amos Komensky. În acest scop, din iniţiativa Comitetului naţional pentru apărarea păcii din R.P.R., s-a constituit un „Comitet naţional pentru comemorarea lui Jan Amos Komensky în Republica Populară Romînă" din care fac parte acad. M. Ralea, din partea Institutului de psihologie al Academiei R.P.R., acad. T. Vianu şi prof. univ. I. Livescu, din partea Comitetului naţional pentru apărarea păcii din R.P.R., O. Livezeanu şi E. Filotti din partea I.R.R.C.S., prof. P. Drăgoescu, membru al C.C. al P.M.R. şi prof. M. Giurgea, decan al Facultăţii de pedagogie din partea M.I.C., prof. univ. N. Pascu, din partea C.C.S., prof. univ. N. Melinescu şi M. Mihalache din partea S.R.S.C., prof. univ. S. Stoian din partea Institutului de ştiinţe pedagogice, acad. S. Stoilov şi I. Pas, ministru adjunct, din partea U.N.E.S.C.O., prof. univ. I. Nistor, preşedintele S.M.I.C., prof. O. Şafran de la şcoala medie nr. 11 şi învăţătorul emerit M. Nicolescu.

Ieri a avut loc o şedinţă a comitetului, în care s-a discutat planul de acţiune al sărbătoririi. Printre altele au fost programate în plan o şedinţă solemnă care va avea loc în Bucureşti pe data de 15 noiembrie, şedinţe festive în centrele universitare, reşedinţele regionale şi raionale, popularizarea prin diverse mijloace a acestui important eveniment şi inaugurarea unei expoziţii „Komensky" în Bucureşti.

In acest număr

● Ecouri ale revoluţiei culturale a popoarelor sovietice, de Tiberiu Trutzer ● Elogiul raţiunii (însemnări pentru cei care predau logica), de Henri Wald ● Material didactic nou, interviu cu tov. Dumitru Alecu. ● Şcoala tehnico-profesională în U.R.S.S., de G. I. Zelenko ● Învăţătorii în mişcarea revoluţionară rusă, de E. Krecetova.

ÎNCREDEREA bază a apropierii de elevi

Observaţii repetate, înregistrate cu prilejul asistării la mai multe ore educative în şcolile din regiunile Cluj şi Oradea, ne-au arătat că o serie de principii ale educaţiei morale sînt încă ignorate, aplicate greşit sau denaturate. Între acestea putem aminti: principiul tratării individuale, principiul îmbinării unei înalte exigenţe faţă de elevi cu respectul faţă de ei, principiul sprijinirii pe pozitiv şi al învingerii elementelor negative, principiul îmbinării îndrumării pedagogice a elevilor cu dezvoltarea spiritului de independenţă şi a iniţiativei lor ş.a.

Elementul comun al acestor greşeli este lipsa încrederii în copil, nesocotirea demnităţii şi personalităţii acestuia. Exemple de expresii ca „minţi", „eşti prost", „te-am scos definitiv de la inimă" etc., spuse cu prea multă uşurinţă, susţin cele de mai sus. Or, încrederea în elev constituie baza apropierii de elev şi de familia acestuia, cheia cu care se poate deschide poarta spre sufletul elevilor. A acorda încredere elevilor înseamnă a găsi adeseori soluţia unor probleme educative care, la prima vedere, par foarte complicate. Se cunosc multe cazuri cînd schimbarea atitudinii profesorului faţă de elev, în sensul unei mai atente preţuiri a calităţilor acestuia, aduce după sine o cotitură în conduita elevului, nu numai faţă de profesor, ci şi faţă de învăţătură şi faţă de şcoală, în general.

Merită să fie amintită în această privinţă experienţa unui învăţător din regiunea Oradea, care, epuizînd toate metodele cerute în munca cu un elev slab la învăţătură şi nedisciplinat, s-a hotărît să mai facă o ultimă încercare. El a declarat în faţa clasei întregi că s-a înşelat asupra elevului N.P. şi că abia acum a descoperit că elevul în cauză are o serie de calităţi şi îndeosebi că este „foarte drept". Această declaraţie, întărită de o nouă atitudine faţă de elev, a constituit punctul de plecare al schimbării atitudinii elevului faţă de învăţătură şi faţă de şcoală. Exemplul arată ce resorturi complexe şi importante pune în mişcare atitudinea de încredere în elev şi în posibilităţile sale.

Pedagogia ştiinţifică ne recomandă să adoptăm o „ipoteză optimistă" faţă de fiecare copil în parte, ceea ce implică apropierea de elev, încrederea în calităţile lui, încurajarea şi dezvoltarea acestora.

Încrederea acordată elevului îndeplineşte mai multe funcţiuni, dar trei dintre ele merită o atenţie deosebită. Una din acestea se leagă de cunoaşterea individuală a elevilor. Tratarea individuală a elevilor devine o realitate pedagogică numai atunci cînd se bazează pe cunoaşterea particularităţilor psihologice ale acestora; iar o cunoaştere profundă, multilaterală şi obiectivă este posibilă numai atunci cînd putem dezvălui cauzele conduitei copilului şi cînd putem desprinde trăsăturile esenţiale ale caracterului său.

Cunoaşterea particularităţilor individuale ale elevului este mult uşurată atunci cînd între profesor şi elev există un climat de încredere reciprocă, de apropiere şi înţelegere mutuală — fără sacrificarea principiului îmbinării exigenţei faţă de elevi cu respectul faţă de ei.

O altă funcţiune a încrederii este prevenirea apariţiei anumitor atitudini negative în conduita co-

D. SALADE

(Continuare în pag. 3)

ECOURI
ale revoluției culturale a popoarelor sovietice

Realizările școlii noi, sovietice, au avut, încă din primii ani după Marea Revoluție Socialistă din Octombrie, o mare influență și un rol mobilizator asupra mișcării muncitorești din țara noastră, în lupta pe care a dus-o pentru democratizarea învățămîntului. Activitatea sistematică de informare privind noua organizare școlară și noua concepție educativă din țara sovietelor începe odată cu organizarea grupurilor comuniste din sinul Partidului Socialist, și se intensifică după crearea P.C.R. Presa de partid publică cu regularitate articole și studii informative despre progresele înregistrate de către tînărul stat sovietic pe tărîmul învățămîntului și al culturii.

Inventarierea acestor articole ar putea constitui obiectul unei interesante lucrări bibliografice. Să ne referim la unele din ele, pe care le considerăm mai importante. In 1918, grupurile comuniste editează broșura intitulată „Un an de la revoluția rusă", în care, între altele, se relatează și despre primele măsuri luate de către statul sovietic în domeniul învățămîntului. La sfîrșit se arată: „Așa se lucrează acolo pentru cultură, iar burghezia vede în maximalism [1]) un pericol pentru civilizație". (Documente din Istoria P.C.R., vol. I, 1917—1922, pag. 59). In 1920 „Lupta de clasă" (Anul I, nr. 5 — 1 sept. 1920, nr. 6 — 16 sept. 1920 și nr. 7 — 2 oct. 1920) publică trei articole ample despre instrucțiunea publică și învățămîntul popular în Rusia Sovietelor, scrise de către A. Lunacearski, comisar al poporului pentru învățămînt al Rusiei Sovietice. In „Socialismul" și „Tineretul socialist", „Lupta socialistă" și alte publicații de partid apar, de asemenea, alături de numeroase știri mai mici, articole documentate, adevărate studii, cum ar fi: „Ce face Rusia revoluționară pe tărîmul culturii", „Revoluția rusă și intelectualii", „Ce am văzut în Rusia", „Opera lui Lunacearski" — toate scrise de către Marcel Cachin în urma călătoriei sale în țara sovietelor. Se publică mai multe fragmente din cuvîntarea lui V. I. Lenin, rostită la cel de al III-lea Congres al Uniunilor Tineretului Comunist, principalele pasaje din cuvîntarea rostită la Congresul pe întreaga Rusie al instrucțiunii postșcolare etc.

Ceea ce trebuie subliniat este faptul că aceste articole nu au numai un caracter pur informativ; faptele sînt comentate și puse față în față cu stările de lucruri din țara noastră. In situația grea și înapoiată în care se găsea pe atunci învățămîntul din țara noastră, cînd „dintre 840.000 de copii de vîrstă de școală abia 30.000 isprăvesc clasele primare, ceilalți încearcă doar cîte o clasă ori două, iar 300.000 nici nu calcă pragul școlii" [2]) — succesele rapide ale școlii sovietice constituiau puternice acte de acuzare împotriva regimului burghezo-moșieresc din Romînia. „Dacă s-ar ține un concurs între cele două țări — scrie „Socialismul" la 10 septembrie 1922 — Rusia Sovietică ne-ar prezenta cele 3 milioane de oameni care au învățat carte de la 1917 încoace, ne-ar arăta milioane de cărți folositoare și ieftine, admirabile teatre populare, universități, școli nenumărate puse în serviciul tuturor, iar regimul nostru capitalist lasă să se vadă completa paragină intelectuală de la orașe și sate, munca titanică de rob și dorul de cultură al lucrătorului și țăranului sărac, otrăvit de mizeria și lăcomia capitalistă și deasupra de tot ar vedea, ca o ciupercă imensă, bilanțul fericit al măririi beneficiilor și dividendelor capitaliste".

Prin date statistice și fapte concludente sînt spulberate pe rînd minciunile și calomniile răspîndite de presa capitalistă cu privire la „prigonirea culturii" de către regimul sovietic și, în același timp, se întărește încrederea celor ce muncesc în regimul socialist. „Socialismul", prezentînd date statistice comparative cu privire la succesele învățămîntului sovietic, adaugă: „Cînd la temelia edificiului țării ai pus conștiința proletară și lumina maselor, tu, Rusia Socialistă, poți privi cu încredere și viitorul țării și viitorul revoluției mondiale" („Socialismul" din 5 noembrie 1922) sau, în altă parte: „Cu o astfel de muncă proletariatul și partidul comunist rusesc se pot mîndri. „De la răsărit vine lumina", supărătorul dicton pentru capitaliști, se pune singur pe tapet" („Socialismul" din 17 septembrie 1922).

*

Mișcarea muncitorească revoluționară din țara noastră, în frunte cu Partidul Comunist din Romînia, demascînd politica reacționară a guvernelor burghezo-moșierești, a trasat în același timp căile rezolvării cu adevărat democratice a problemelor de învățămînt, a elaborat un program pozitiv de luptă pentru îmbunătățirea condițiilor instruirii maselor muncitoare în spiritul ideilor înaintate despre învățămînt și educație generate de către Marea Revoluție Socialistă din Octombrie. Inarmarea mișcării muncitorești revoluționare din țara noastră cu o concepție consecvent marxistă în ceea ce privește problemele învățămîntului s-a realizat în cadrul luptei pe care au dus-o grupurile comuniste împotriva oportunismului și reformismului, pentru afilierea la Internaționala Comunistă și pentru crearea Partidului Comunist din Romînia. Tezele și rezoluțiile Internaționalei Comuniste, precum și cuvîntările lui V. I. Lenin cu privire la problemele de învățămînt și educație au avut un rol deosebit în clarificarea de pe poziții marxist-leniniste a problemelor instruirii și educării tinerei generații.

Subliniind că lupta revoluționară este hotărîtoare pentru transformarea societății, mișcarea muncitorească revoluționară din țara noastră a arătat cu claritate maselor muncitoare, încă în primii ani după Marea Revoluție Socialistă din Octombrie, importanța pe care o are pentru activitatea revoluționară răspîndirea culturii în masele largi ale poporului muncitor. Se arată că socialismul nu numai că nu se teme de cultură, dar e încredințat că învățătura, știința, luminînd poporul, îl fac conștient de drepturile și libertățile sale și întăresc mișcarea revoluționară. „de aceea... proletariatul, muncitorimea conștientă nu luptă numai pentru îmbunătățirea soartei sale materiale ci și pentru bunurile culturale" („Social-democrația" din 17 iunie 1918). Mișcarea muncitorească revoluționară din țara noastră, dezvăluind caracterul de clasă al învățămîntului, monopolul burgheziei asupra școlii, a accentuat teza marxist-leninistă după care o schimbare radicală a învățămîntului nu e posibilă decît odată cu răsturnarea societății capitaliste și instaurarea societății socialiste. Incă în 1918 ziarul „Social-democrația", demascînd caracterul de clasă burghez al școlii din țara noastră, scria: „O nouă școală mai liberă și mai adînc democratică nu poate ieși decît dintr-o nouă societate, în care proprietatea particulară — temelia exploatării omului de către om și originea tuturor relelor sociale — nu va mai exista" („Social-democrația" din 25 august 1918). Pornind de la această poziție principială, mișcarea muncitorească revoluționară din țara noastră formulează revendicările sale programatice de luptă pentru lărgirea învățămîntului și pentru îmbunătățirea condițiilor de instruire a maselor muncitoare. In anii de care ne ocupăm, aceste revendicări programatice au un caracter larg, democratic. Ele cereau: învățămînt obligatoriu și gratuit pînă la 18 ani; comunele să întrețină pe elevi cu hrană, îmbrăcăminte și cărți; înființarea de grădinițe de copii și colonii școlare; burse acordate de către comună și stat pentru cei care dovedesc calități deosebite, în vederea desăvîrșirii studiilor conform aptitudinilor lor; excluderea din școală a învățămîntului religios; trecerea la stat a școlilor confesionale.

Aceste revendicări cu caracter general democratic aveau și o altă calitate: ele erau revendicări ale proletariatului și astfel reprezentau propunerile cele mai progresiste din tot ce s-a propus pînă atunci de către elementele democrate ale societății romînești. Multe din aceste revendicări au avut un larg răsunet și au fost îmbrățișate de elementele înaintate ale cadrelor didactice și le găsim exprimate aproape în toate rezoluțiile votate de către congresele învățătorilor și profesorilor (asupra acestui aspect vom reveni într-un număr viitor).

Este deosebit de semnificativ pentru noi felul cum sînt formulate în „Raportul de afiliere la Internaționala a III-a" (publicat în ziarul „Socialismul" din 7 mai 1921) tezele programatice cu privire a învățămînt: „Instrucția obligatorie completă și gratuită a tineretului de ambele sexe pe seama comunei. Opera educativă în toate ramurile sale trebuie să aibă drept scop să asigure persoanei umane dezvoltarea fizică și intelectuală desăvîrșită și să pregătească generația tînără să participe la marea operă de dezvoltare a științelor, artelor, literaturii în toată libertatea, dînd astfel putință tuturor talentelor și geniilor să se afirme ca forțe creatoare". După cum se vede, în aceste teze, pe lîngă revendicări general-democratice se evidențiază pentru prima oară la noi învățătura marxist-leninistă despre scopul fundamental al educației comuniste — dezvoltarea multilaterală a persoanei umane. Această formulare constituie și ea o expresie a trecerii mișcării revoluționare din țara noastră pe poziții marxist-leniniste.

*

In această perioadă, sub presiunea evenimentelor revoluționare, burghezia și moșierimea din țara noastră au căutat să legifereze o serie de „reforme" care urmăreau în fond să creeze diversuni în sînul maselor muncitoare și să le sustragă de sub influența mișcării revoluționare. Dintre aceste legi de reformă, cea mai discutată a fost cea inițiată de către guvernul liberal și cunoscută sub numele de „Legea învățămîntului primar-normal" (24 iulie 1924). Această lege a fost prezentată ca o lege „modernă", corespunzătoare „cerințelor democratice". De fapt, prin ea se urmărea, în primul rînd — așa cum reieșea, de altfel, și din expunerea de motive a legii — „să trezească conștiința națională și să închege unitatea sufletească a tuturor romînilor... pentru a spori puterile de viață și de existență ale neamului la toate asalturile din afară și dinăuntru".

Se înțelege că „asalturile" dinăuntru nu erau decît ale clasei muncitoare, împotriva căreia stăpînirea burghezo-moșierească lua măsuri de pază și pe teren cultural. Discuția acestei legi a fost urmărită îndeaproape de către P.C.R. Legea a fost supusă unei critici multilaterale prin presa de partid. „O problemă așa de însemnată, ca aceea care privește pregătirea generației de mîine, viitorilor membri ai societății romînești, nu poate lăsa de o parte atenția noastră" scria „Socialismul" (9 februarie 1920).

Demascînd caracterul de clasă și adînc reacționar al acestei reforme școlare, P.C.R. pune încă odată cu claritate în fața maselor muncitoare teza marxist-leninistă după care schimbarea radicală a învățămîntului e posibilă doar după cucerirea puterii politice de către proletariat. „...Reforma școlară, în regimul capitalist de azi, este o imposibilitate de fapt. Burghezia își apără școala ei; rămîne numai ca muncitorimea, punînd mîna pe cîrmele statului, să schimbe școala din temelie". („Socialismul" din 13 februarie 1924).

Partidul Comunist din Romînia nu numai că a supus unei critici necruțătoare această reformă, dar i-a și opus principiile unei reforme a învățămîntului inspirate din principiile „școlii unice a muncii" din Rusia Sovietică. Principiile acestui proiect de reforme au fost elaborate de către prof. Petre Constantinescu-Iași — pe baza cercetărilor „...asupra țării unde s-au adus la îndeplinire cele mai fundamentale transformări în școală (Rusia)" (P. Constantinescu-Iași: „Reforma învățămîntului... (propunere)", Bîrlad 1923).

„Socialismul", comentînd principiile acestui proiect, arată că, fără îndoială, în condițiile regimului burghezo-moșieresc ele nu pot fi aplicate, dar reprezintă „școala nouă, singura școală nouă pe care noi trebuie s-o cerem și s-o construim" („Socialismul" din 13 februarie 1924).

Asupra cultivării tineretului muncitor din țara noastră și a educării sale în spirit comunist a avut o mare influență cuvîntarea rostită de V. I. Lenin la cel de al III-lea Congres al Uniunilor Tineretului Comunist, reprodusă și comentată în mai multe publicații de partid. Tineretul muncitor din țara noastră este îndemnat, prin presa de partid, să-și însușească știința, să se instruiască pentru a sfărîma măcar în parte monopolul burgheziei asupra științei, „cel mai rușinos (monopol — n.r.) pus de burghezie în lupta dusă de ea contra adevărului și progresului real" („Tineretul socialist" din 11 septembrie 1921). Ziarul „Iașul socialist" (30 iulie 1922) comentînd cuvîntarea lui V. I. Lenin la Congresul al III-lea al Uniunilor Tineretului Comunist scria: „Iată, așadar, cum trebuie înțeleasă cultura proletară și educația comunistă pe care n-o putem dezvolta fără cunoașterea valorilor culturale la care omul a ajuns pînă în prezent. Iată importanța cultivării maselor". In această perioadă începe, de asemenea, și o susținută acțiune de culturalizare dusă de către organizațiile de tineret și sindicale. Astfel, se organizează școli socialiste, cercuri de lectură, conferințe, teatre muncitorești etc., „pentru a forma din fiecare muncitor un stîlp, o piatră pe care se va clădi alcătuirea viitoare a lumii. Chestiunea aceasta este de o importanță covîrșitoare și evenimentele din Rusia ne-au arătat-o destul de lămurit" („Tineretul socialist" din 10 oct. 1920). Se accentuează în același timp necesitatea de a se da copiilor de muncitori o educație comunistă revoluționară și de a se anihila astfel, prin toate mijloacele posibile, influența educativă a școlii burgheze. Se arată rolul pe care-l au în această privință familia și organizațiile revoluționare de tineret. Intr-un articol de fond din „Tineretul socialist" (21 decembrie 1921), cu titlul „Copilul și clasa" se arată: „Pedagogia burgheză ne afurisește dacă noi vrem să atragem și copilul în lupta noastră. Noi trebuie să aducem, în locul școlii în care se învață supunerea, școala luptei pentru libertate. Noi trebuie să spunem copilului și de ce trebuie să lupte contra burgheziei. Noi trebuie să arătăm originea burgheziei și să distrugem invențiile sfinte. Noi trebuie să-l educăm pe copil". Se face apel la familiile muncitorilor „să completeze educația rațională a copiilor și să dea copiilor o educație proletară".

*

Evenimentele care au urmat Marii Revoluții Socialiste din Octombrie au exercitat o adîncă influență și asupra cadrelor didactice. De acest aspect ne vom ocupa într-un articol viitor.

TIBERIU TRUTZER

1) Maximaliști erau denumiți membrii grupărilor comuniste din Partidul Socialist.
2) Dintr-o circulară a ministrului Instrucțiunii și Cultelor, S. Mehedinți, adresată învățătorilor și preoților (1918).

SĂPTĂMÎNA CĂRȚII SOVIETICE

Școala caracterelor

Statisticienii, care-și au și ei uneori ciudățeniile lor, doreau pe vremuri să stabilească, fie chiar cu aproximație, pe cîți cititori i-a făcut să se sinucidă romanul „Suferințele tînărului Werther" sau care a fost contribuția unei opere ca „Mărturisirea unui copil al veacului" la extinderea acelei stări de spirit dizolvante care, în urmă cu 100 de ani, se numea „răul secolului". Nu știu dacă o astfel de statistică a fost sau nu întocmită și mă îndoiesc de utilitatea ei.

Aș dori însă mult să existe un statistician care să numere cîți activiști ai partidului nostru, care luptă pentru transformarea socialistă a agriculturii, se numesc ei înșiși, cu mîndrie, Davidovi, cîtor mii și mii de oameni din țara mea le-a dezvăluit sensul și grandoarea epocii noastre Mihail Șolohov!

Și aș vrea să știu în viața cîtor milioane de oameni lectura romanului „Mama" de Gorki a însemnat un moment de răscruce și cîți anume au fost ostașii care înaintau pe fronturile Marelui Război de Apărare a Patriei cu romanul „Așa s-a călit oțelul" de N. Ostrovski și cu pamfletele lui Ehrenburg în raniță!

Aș dori să știu cît mai precis cu putință ce ecou a avut „Infrîngerea" lui A. Fadeev în sufletele luptătorilor chinezi, în împrejurările acelui epopeic Marș spre Nord și cîte mii de activiști, cînd s-a purces la construirea socialismului în țările de democrație populară, s-au vrut asemenea lui Gleb, eroul romanului „Cimentul" de F. Gladkov; cîte buchete de flori s-au depus la mormîntul eroilor „Tinerei gărzi", cîte scrisori a primit Maresiev, modelul după care Boris Polevoi a făurit „Un om adevărat"!

Limbajul cifrelor, de obicei sec și indiferent, ar dobîndi atunci o rezonanță patetică. Fiecare „unu" ar glăsui despre răsturnarea fericită a unui destin, despre o dramă unică în felul ei, ar închide un roman sau un poem. Iar numerele cu multe cifre pe care mi le-ar oferi statisticienii ar întruchipa o adevărată simfonie a înălțării omului, cum nu s-a mai compus și cum nu se va mai compune poate niciodată.

Chiar dacă nu posedăm cifrele pe care le rîvnim, simfonia, ca atare, există. Ea este creația colectivă a scriitorilor sovietici — considerați pe bună dreptate „ingineri ai sufletelor omenești" — ale căror cărți, editate pe toate meridianele și paralelele și în toate limbile pămîntului, declanșează o inepuizabilă cantitate de energie ce transformă sufletele, dîndu-le o tărie neobișnuită.

Iubiți și stimați de masele largi populare de pretutindeni, ca factori activi și de mare răspundere în crearea unei noi umanități, scriitorii sovietici sînt urmăriți de ura feroce a celor care vor în continuare atotputernicia întunericului, omul siluit, împilat și batjocorit, societatea o junglă, unde cei puternici îi sfîșie pe cei slabi.

Dar glasul urmașilor lui Gorki și Maiakovski răsună din ce în ce mai puternic. Cît a trecut oare de cînd cărțile sovietice erau interzise în țara noastră? Și iată-ne astăzi posesori ai unei noi tradiții: aceea de a sărbători în fiecare toamnă, timp de o săptămînă, cartea sovietică, acest minunat instrument prin care depășim vechea noastră condiție umană și cu ajutorul căruia putem înălța atîtea suflete și lumina atîtea minți.

Și doar asta e misiunea noastră, a tuturor celor ce grăbim luminosul mîine — și a dascălilor școlii romînești îndeosebi.

EUGEN LUCA

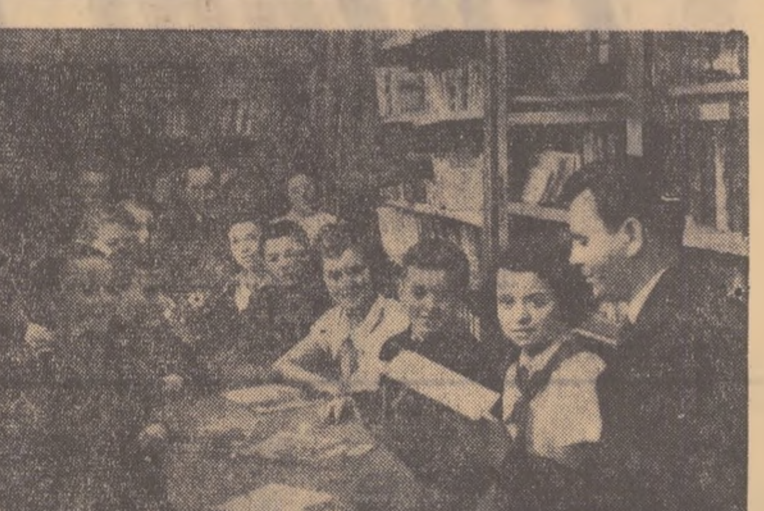

In biblioteca școlii medii mixte nr. 1 din Dorohoi

La o bibliotecă școlară...

Colectivul bibliotecii școlii medii mixte nr. 1 din Dorohoi desfășoară o activitate rodnică în rîndul elevilor, obținînd rezultate frumoase. Printr-o muncă bine organizată, tovarășul profesor T. Zaiț, bibliotecar șef, a reușit să înscrie la bibliotecă, numai în primele două săptămîni de la deschiderea anului școlar, 429 elevi și eleve, care au citit pînă acum peste 500 de cărți din cele 12.000 pe care le are biblioteca.

Activitatea colectivului bibliotecii nu se rezumă însă numai la înscrierea de noi cititori. El organizează, în sala de lectură a bibliotecii, recenzii și prezentări de cărți, seri literare, seri de basm etc.

Recent, colectivul bibliotecii, cu sprijinul comisiei A.R.L.U.S. și al comitetului U.T.M., a organizat în cinstea Lunii prieteniei romîno-sovietice „O seară de basm din creația artistică a lui Pușkin".

D. MISTREANU

...și la clubul sindicatului nostru

„Idealul de fericire în literatura rusă, de la Radișcev și pînă în zilele noastre" se intitulează conferința ținută marți după amiază de tov. conf. univ. Tatiana Nicolescu. Conferențiara a arătat că fericirea umană a format întotdeauna o preocupare a oamenilor iluștri. Numai conceptul noțiunii a evoluat de-a lungul veacurilor; într-un fel înțelegeau fericirea epicurienii, în alt fel umaniștii Renașterii, enciclopediștii etc. Eroii lui Balzac și Dickens aspiră fie la un ideal de fericire familială, fie la dobîndirea unui titlu de noblețe, avere, carieră.

La Tolstoi, majoritatea eroilor au tot ceea ce constituie o năzuință pentru eroii lui Balzac și Dickens. Totuși ei nu sînt mulțumiți, se zbuciumă, sînt gata să renunțe la toate aceste bunuri pentru a-și găsi fericirea. Și o găsesc în momentul în care descoperă adevărul, ideea dăruirii, dorința de a face fericit pe altul. Aceeași soluție — în diferite forme — apare la mai toți scriitorii ruși. Radișcev constată starea proastă a țăranului rus, datorită robiei, și leagă fericirea de problema eliberării. Gogol își exprimă simpatia pentru cei ce suferă din cauză că se socotesc oameni fără importanță, teză pe care o reia Dostoievski în „Oameni sărmani" și Cehov într-o serie de nuvele. Cu Gorki ideea ne apare într-o altă lumină. El vorbește „despre oamenii neinsemnați și despre măreața lor muncă". In general — a subliniat conferențiara — literatura rusă și sovietică a mers pe o linie combativă, militantă, caracter ce se accentuează la Șolohov, Leonid Leonov, Maiakovski, Fedin etc. Operele lor sînt dominate de principiul că omul e făcut pentru fericire ca pasărea pentru zbor.

Sîmbătă seara va avea loc la Clubul sindical din București „O călătorie literară pe glob" împreună cu eroii cărților „Călătorie de la Petersburg la Moscova" de Radișcev, „Fregata Pallada" de Goncearov, „Prin India" și „Căderea Parisului" de Ehrenburg și „Sanatoriul Arktur" de Fedin.

F. Z.

ÎNSEMNĂRI BIBLIOGRAFICE

Un copil povestește despre Revoluție...

...așa cum a trăit-o, așa cum a înțeles-o el. Așa cum s-au întîmplat în mintea și în inima lui cele petrecute atunci. In carte, numele lui este Tima Sapojkov. Dar multe date biografice și anumite trăsături ale caracterului său ne îndeamnă să credem că însuși autorul cărții, **VADIM KOJEVNIKOV**, este întruchipat în acest personaj al romanului „In întîmpinarea zorilor". Dar de vreme ce el nu confirmă aceasta, să lăsăm în suspensie exactitatea deducției noastre...

Cînd Tima Sapojkov era mic de tot, la vîrsta cînd altor copii li se povestesc basme cu zîne și păduri fermecate, el trebuia să învețe ce e voie și ce nu e voie să vorbești față de un om străin, care ar putea fi un spion al poliției (se familiariza adică cu „legile conspirației"), știa că expresia „pogromist" reprezintă cea mai grea insultă pentru un om cinstit, că a fi „deocheat" înseamnă că oricînd poți fi arestat și bătut și — pe deasupra — nu poți urma la școală, să ajungi inginer. Unde și cum și-a făcut copilul acesta o atît de ciudată educație? Nu e greu de aflat! In propria sa familie și mai ales prin „experiență personală".

Părinții lui Tima Sapojkov erau — cu mult timp înainte de izbucnirea Revoluției din Octombrie — activiști ai partidului lui Lenin, erau bolșevici, fapt care le-a atras deportarea în Siberia. Aici și-a petrecut copilăria Tima. După terminarea anilor de deportare, familia Sapojkov a rămas să trăiască mai departe tot într-un orășel siberian. In adîncă ilegalitate, sub veșnica amenințare a arestării, părinții lui Tima continuă să-și ducă munca revoluționară; tatăl este medic și, în această calitate, întreprinde o seamă de fapte pentru care se cere mult curaj și spirit de sacrificiu; mama e folosită de partid oriunde e nevoie de un om ce nu-și precupețește nici timpul, nici puterea. Fără ostentație, ca ceva de la sine înțeles, acești doi oameni îndeplinesc sarcinile primite, contribuind la grăbirea înfăptuirii mult visatei revoluții, care va schimba soarta lumii.

Tima e foarte mîndru de părinții săi, de atitudinea lor hotărîtă, de faptul că nu sînt „sentimentali" și caută să nu rămînă mai prejos, să merite la rîndul lui încrederea lor. Și, rînd pe rînd, pagină cu pagină, ca dintr-un autentic document, aflăm cum s-a arătat Tima Sapojkov demn de părinții săi, demn de epoca măreață ce-i fusese hărăzit s-o trăiască

Este povestea simplă și impresionantă a faptelor de fiecare zi din viața unui copil ce privește cu ochii mari deschiși în jurul său, a cărui inteligență îl ajută să înțeleagă repede și să aplice cu pricepere la momentul oportun cele învățate. Revoluția din februarie, care a dus la formarea guvernului provizoriu, după înlăturarea țarului, nu a îmbunătățit situația proletariatului sau a țăranilor. Lucrurile stau prost, tot atît de prost ca și în timpul țarului. Tatăl lui Tima e din nou arestat, iar mama trebuie să se ascundă. Revoluționarii sînt din nou în ilegalitate. Acum Tima lăsat de către părinții săi în grija tovarășilor lor, începe o serie de peregrinări de la unul la altul, după împrejurări. Il găsim astfel cînd la țară, în casa unui sărac siberian, cînd în umila locuință a unui muncitor din oraș. In cele din urmă e prins de poliție și internat cu forța în așa-zisul „Orfelinat al orașului".

Sinistră instituție acest orfelinat! Tima n-a fost niciodată răsfățat de viață, dar ceea ce îndură aci, el și ceilalți copii, depășește orice limită. Muncă peste puterile lor, bătăi, insulte, hrană mai rea decît a animalelor; de dormit dormeau pe scîndura goală, învelindu-se cu o saltea de paie, și asta se întîmpla iarna, în Siberia. La început, Tima Sapojkov se simte și se socoate, în această semiînchisoare, printre străini. Curînd însă, el va constata că și aici a pătruns aerul revoluției. Intre copiii din orfelinat sînt cîțiva plini de inițiativă, care au alcătuit un comitet secret ce conduce rezistența împotriva samavolnicilor conducerii. De altfel, aproape toți copiii din orfelinat sînt fii de luptători ce și-au dat viața pentru cauza clasei muncitoare sau zac în închisori din aceleași pricini.

...Era în luna octombrie a anului 1917. La Petersburg și Moscova izbucnise și triumfase Revoluția cea adevărată, cea pe care o pregăteau și o așteptau și cei din orășelul siberian. Era momentul să se treacă și aci la acțiune. Și cu toate că în acel colț îndepărtat al Siberiei nu exista o masă de proletari, orășelul neavînd industrie, revoluționarii au dat lovitura, așa cum i-a învățat Lenin. Mulți dintre tovarăși au căzut, dar puterea sovietică a muncitorilor și țăranilor a fost instaurată. Despre felul cum s-au înfăptuit toate acestea, noi, cititorii, aflăm mai mult indirect din diferite discuții purtate mai tîrziu de cei care au fost aduși de popor la conducerea orașului. Mai detaliat, însă, aflăm cum s-au purtat în această împrejurare unică, copiii. Auzind că se intenționează evacuarea clădirii „orfelinatului" în care se găseau, pentru a se caza aci un batalion de soldați contrarevoluționari, copiii se opun cu toată forța — și înving. Printre cei ce se baricadează în clădire se află și Tima Sapojkov. Ei nu se vor „preda" decît unui împuternicit al partidului bolșevic, după ce s-au convins că rezistența lor nu mai e necesară.

După o lungă despărțire, Tima și părinții săi sînt din nou împreună. Fiecare din ei e mîndru de celălalt, fiecare are dreptul să privească, cu fruntea sus, zorile vieții noi ce a început să strălucească. Oare nu prin strădania, prin sacrificiile și jertfele a mii de oameni asemeni lor a izbîndit Marea Revoluție?

Și acum din nou la muncă. Firește, sînt altfel de sarcini, dar destul de grele, căci este foarte mult de făcut. Tima, însă, nu e supărat că părinții săi nu pot încă să-i dăruiască prea mult din timpul lor. Impreună cu ceilalți copii de la fostul „orfelinat", locuiește acum într-o casă minunată, fostă a unui mare negustor, ce se numește „Căminul de copii, nr. 1" și trebuie să se apuce serios de învățătură. Aceasta este acum „sarcina" lui...

BELA FRANȚUZU

Eroismul muncii creatoare

Intr-unul din romanele clasice ale literaturii sovietice, „Timp, înainte", publicat acum 25 de ani, autorul său, V. Kataev, nota reflecția, devenită de-atunci, prin laconismul ei cuprinzător și plin de miez, adevăr aforistic: „Timpul e scurt, el zboară, ne strînge. Trebuie să ne smulgem, să evadăm din el. Trebuie să-l luăm înainte".

Așadar, una din condițiile ce asigurau succesul marii opere de construire a socialismului în Uniunea Sovietică era schimbarea vechilor raporturi dintre oameni și timp. Cuvinte ca „posibil" ori „imposibil" își schimbă accepțiile consacrate de practica socială. Răsturnări neobișnuite de ritm productiv, îmbogățirea unor noțiuni precum: abnegație, avînt, eroism etc., afirmarea decisă a noii conștiințe socialiste răsfrîntă în acte pătrunse de patosul muncii — iată cîteva din semnele caracteristice ale acelei uriașe întreprinderi omenești, menite să biruie timpul și să-l prefacă într-o categorie dinamică, revoluționară.

Romanul Verei Ketlinskaia învederează acest adevăr. „BĂRBĂȚIE" — sub tipar, în a doua ediție — particularizează una din trăsăturile esențiale ale literaturii sovietice și anume reflectarea în operele ei a muncii pașnice, creatoare, a poporului sovietic, oglindirea vie a anilor primului plan cincinal, văzut ca un uriaș proces de limpezire și înălțare umană. In planul vieții materiale și spirituale.

Ca o pecete și-a pus semnul distinctiv peste acești ani duri, de trudă aspră dar și de mari satisfacții, clocotul muncii. El a permis să se dezvăluie însușiri greu perceptibile în alte împrejurări și a dat relief trăsăturilor de caracter ce se însumă din modestie, dăruire de sine și pasiune. Asupra formelor de manifestare a unor asemenea calități s-a îndreptat și atenția Verei Ketlinskaia.

Acțiunea romanului ei, cristalizată în jurul anului 1930, este pasionantă. Cîteva mii de comsomoliști au plecat să construiască în Orientul îndepărtat — la mii și mii de kilometri de meleagurile natale — un oraș al tinereții biruitoare, Comsomolsk, pe fluviul Amur. Acolo unde mai stăruiau întunericul, vitregia naturii și primitivismul trebuia să se ridice un oraș nou, cu uzine, un șantier naval și un combinat metalurgic.

După cîteva săptămîni de călătorie îndelungată de-a curmezișul Siberiei, tinerii au ajuns la Habarovsk și apoi pe locurile șantierului. De la început au întîmpinat greutăți mari — frigul, inundațiile sau furtuna. Dar, căliți și educați în spiritul mărețelor idei leniniste, tinerii n-au dat un singur pas înapoi. Zadarnic încearcă o mînă de elemente criminale să saboteze ritmul construcțiilor, să înfrîngă elanul tinerilor constructori. Se fac mari eforturi pentru a semăna între ei discordia, indisciplina. Mai mult: se trece fățiș la îndemnul părăsirii șantierului. Si cînd toate încercările se vor fi dovedit ineficace, dușmanul de clasă va trece de la zvonuri mincinoase și uneltiri josnice la asasinate.

In pofida tuturor greutăților, construcția progresează. Sub steagul partidului, în condiții adeseori descurajant de neprielnice, comsomoliștii fac minuni de vitejie, de eroism comunist. Sabotorii sînt finalmente demascați. Conducerea este schimbată. Serghei Dracerov — noul conducător tehnic al șantierului — vine alături de oameni, se consultă cu ei și împreună cu ei termină lucrarea.

Scriitoarea surprinde în imagini pregnante afirmarea activă a forțelor înnoitoare, creșterea neîntreruptă a oamenilor ce se scutură din lanțul mentalității trecutului și se îndreaptă cu încredere mereu sporită spre viitor. La Comsomolsk optimismul este atotputernic. Ziua de mîine reprezintă pentru fiecare brigadier o atracție irezistibilă și către ea tind toate visele, toate aspirațiile, așa cum firele de apă ale pîraielor tind să se unească în albia mare a fluviului. Sentimentul încrederii îi apropie pe oameni și munca în comun, cu preocupările, greutățile și bucuriile ei, îi unește ca într-o mare familie. Atmosfera de caldă și strînsă prietenie, izvorîtă din comunitatea năzuințelor, este zugrăvită expresiv, din perspectiva umanismului sovietic.

Prezența Verei Ketlinskaia în miezul fierbinte al realității, participarea concretă la frămîntările și problemele construcției Comsomolskului, conturarea adevăratelor aspecte ale încordării creatoare s-au tradus prin chipul în care prozatoarea știe să reflecte întîmplările la care a fost părtașă și să discearnă din vălmășagul lor ceea ce este reprezentativ în lupta dintre nou și vechi.

„Bărbăție", scrisă cu înfrigurarea unui martor al faptelor epocale, îndeamnă la oglindirea profundă și veridică a vieții, pătrunsă de sensurile mari, istorice, ale luptei pentru construirea socialismului, prin zugrăvirea artistică a sentimentelor și avînturilor celor ce făuresc o viață nouă. Fiecare din paginile romanului Verei Ketlinskaia amintește de versurile lui Maiakovski:

Cu ochii mari scrutînd pămîntul,
tot crește
omul
că-i vin munții
în dreptul frunții.

H. ZALIS

Ghid în munca sindicală

Comitetul sindical al muncitorilor din învățămînt din Melitopol, R.S.S. Ucraineană, a desfășurat în anul școlar trecut o rodnică activitate pentru care a fost evidențiat de către prezidiul C.C. al Sindicatului muncitorilor din învățămînt din R.S.S. Ucraineană. Succesele și realizările sale au fost popularizate în broșura „Scrisoare informativă despre experiența în muncă a comitetului sindical orășenesc al muncitorilor din învățămînt din Melitopol, regiunea Zaporojie".

Munca și experiența acestui comitet sindical poate folosi într-o bună măsură drept pildă pentru comitetele sindicale raionale și orășenești din țara noastră. In acest scop relatăm aici cîteva aspecte din activitatea lui.

Sarcinile pe care membrii comitetului sindical din Melitopol și-au propus să le ducă la îndeplinire au fost diverse și numeroase, cuprinzînd o întreagă serie de probleme. Incepînd de la problema școlarizării și pînă la asigurarea condițiilor materiale ale pedagogilor, comitetul sindical nu a neglijat nici una din laturile activității sale, căutînd și găsind întotdeauna soluția și metoda cea mai potrivită pentru rezolvarea sarcinilor sale.

Astfel, pentru școlarizarea copiilor care la începutul anului 1956-1957 nu frecventau școala, comitetul sindical a format brigăzi alcătuite din diriginți, reprezentanți ai organizațiilor sindicale și membri ai comitetelor de părinți. Analizînd cauzele acestei situații care determină absența unor elevi, brigăzile au luat măsuri pentru înlăturarea lor, reușind în scurt timp să aducă la școală pe toți copiii.

La plenara comitetului sindical orășenesc li s-a cerut organizațiilor sindicale din școli să-i ajute activ pe directori în vederea întăririi bazei materiale a învățămîntului politehnic și să întărească munca de pregătire a pedagogilor în vederea realizării sarcinilor legate de politehnizare, prin excursii în producție, cercuri științifice, conferințe etc.

O mare atenție a fost acordată consfătuirilor de producție, în cadrul cărora se discută chestiunile cele mai importante și mai actuale ale muncii instructiv-educative din școli. S-au ținut de asemenea consfătuiri de producție ale salariaților administrativi, în care au fost discutate probleme legate de munca lor. Aceste consfătuiri au fost pregătite din timp, subiectul și ordinea de zi fiind anunțate cu o lună înainte.

Răspîndirea metodelor și a experienței pedagogice înaintate s-a bucurat de un deosebit interes. A fost popularizată experiența în muncă a celor mai buni profesori de matematică și literatură rusă, s-a organizat „Seara tînărului învățător", a fost instalată o tablă de onoare pe care sînt trecute numele celor mai buni educatori, s-au editat reviste (manuscrise) care expun metodele de muncă ale pedagogilor fruntași, au fost organizate interasistențe la lecții și consfătuiri tovărășești între profesorii vîrstnici și cei tineri.

Viața culturală a membrilor de sindicat a fost susținută în special prin serate culturale cu programe variate (conferințe, concerte, concursuri literare și muzicale etc). Un rol important în această privință l-au avut corul învățătorilor, cercurile literare, dramatice și artistice, care au desfășurat o activitate intensă.

Acestea sînt numai cîteva aspecte din bogata și interesanta muncă a comitetului sindical orășenesc din Melitopol, reflectate într-o lucrare care reprezintă, pentru comitetele noastre sindicale, un bun ghid în activitatea lor.

V. AL.

ELOGIUL RAŢIUNII

(Însemnări pentru cei care predau logica)

Un curs de logică trebuie să fie astăzi, înainte de toate, un elogiu al raţiunii. De aproape un veac, de cînd capitalismul, supravieţuind necesităţii lui istorice, a început să devină o orînduire iraţională, raţiunea umană a început să fie insultată de un număr din ce în ce mai mare de gînditori burghezi. Cine este potrivnic progresului trebuie să fie potrivnic raţiunii. Nu te poţi împotrivi dezvoltării fără să te împotrivești raţiunii care îi oglindește legile. Raţiunea condamnă stagnarea și luminează perspectivele. Antiintelectualismul, iraţionalismul, alogismul sînt calmantele unei orînduiri în agonie.

Printre primii gînditori burghezi care și-au dat seama că adevărul luptă pe barricadele oprimaţilor a fost și Friedrich Nietzsche. „Ironia dialecticienilor — notează el — este o formă a răzbunării plebeiene: este ferocitatea oprimaţilor care se folosesc de pumnalul rece al silogismului"[1]). Nietzsche însă nu știa că puterea acelora care nu mai au adevărul de partea lor se scurge încetul cu încetul în tabăra nedreptăţiților. Adevărul trage după el și forţa. Cei care încearcă să mărșăluiască în răspărul istoriei sînt repede daţi peste cap. Puterea nu poate să facă multă vreme casă bună cu minciuna.

Dar înainte de a pieri, adversarii adevărului dezlănţuie un atac furibund împotriva raţiunii, împotriva minţii „Ultimul analfabet și Aristotel sînt la fel de necombătut și de fragili"[2]) strigă de dincolo de hotarele patriei iraţionalistul romîn Em. Cioran.

În ultima vreme au apărut iraţionaliști care nu se mai declară împotriva raţiunii, dar îi reduc funcţiunea în așa măsură, încît nu mai rămîne din ea decît un mod de organizare a complexelor senzoriale. „Logica formală — scrie A. J. Ayer — nu tratează proprietăţi ale spiritului omului, și cu atît mai puţin proprietăţi ale obiectelor materiale, ci numai posibilitatea de a combina propoziţii cu ajutorul particulelor logice, pentru a obţine propoziţii analitice și studiul relaţiilor formale ale acestor propoziţii analitice, în virtutea cărora una este deductibilă din cealaltă"[3]). După părerea unor asemenea iraţionaliști ipocriți „ştiinţa noastră nu este decît un simulacru al intelecţiunii pure"[4]).

Iată de ce un curs de logică predat în lumina materialismului dialectic trebuie să fie de la început și pînă la sfîrșit un omagiu adresat raţiunii și ştiinţei.

★

Un articol de gazetă nu poate să rezolve toate problemele prin care s-ar putea strecura iraţionalismul în logică. Poate să semnaleze însă cîteva, schiţîndu-le, totodată, și rezolvarea.

Elevii trebuie convinși, de la început, că raţiunea umană nu este altceva decît procesul prin care materia în automișcarea ei devine conștientă de ea însăși, că formele logice ale gîndirii oglindesc însușirile esenţiale ale lucrurilor și legile lor de dezvoltare, că logica, deși studiază structura formală a ideilor, nu este totuși formalistă, deoarece nu contestă nicidecum că ideile oglindesc realitatea obiectivă.

Formarea noţiunilor este explicată, îndeobște, printr-un cerc vicios, care permite idealismului să rupă legătura dintre gîndire și realitate și să bagatelizeze, astfel, valoarea cognitivă a gîndirii. Se afirmă că noţiunile iau naștere prin memorizarea însușirilor generale și uitarea însușirilor individuale. Dar cum ajungem să descoperim însușirile generale, adică însușirile pe care le au, în mod necesar, toate lucrurile de același gen, pentru ca apoi să le memorizăm? Oare nu aceasta este întrebarea la care trebuie să se răspundă? După ce au fost dezvăluite însușirile esenţiale și generale, abstractizarea este de la sine înţeleasă. Ceea ce trebuie să fie explicat este însă procesul de dezvăluire a însușirilor generale. A pretinde că noţiunile se formează prin reţinerea însușirilor generale și prin neglijarea însușirilor individuale înseamnă a susţine că formarea noţiunilor este imposibilă fără noţiuni, de vreme ce gîndirea nu poate să oglindească însușirile generale, ca atare, decît cu ajutorul noţiunilor. Ar însemna că idealismul are dreptate cînd pretinde că noţiunile sînt ori înnăscute, ori niște construcţii arbitrare ale minţii omenești. Idealismul jubilează în jurul tuturor lacunelor din ştiinţă.

Pentru materialismul dialectic, izvorul noţiunilor nu mai este un mister. În activitatea practică, oamenii vin în contact cu însușirile individuale ale lucrurilor. În activitatea lor de transformare a mediului înconjurător, oamenii nu schimbă, de pildă, duritatea pietrelor, ci numai înfăţișarea unor pietre de o anumită duritate. Zidarul nu construiește „însușirea de a fi casă", ci o serie de obiecte care au această însușire. Însușirile individuale ale lucrurilor, fiind însă mereu altele, oglindirea lor în conștiinţa oamenilor nu se consolidează, ci se estompează, se șterg reciproc, așa cum se întîmplă cînd, pe un clișeu fotografic, se suprapun mai multe imagini. În procesul muncii, reflectarea senzorială a diverselor însușiri individuale pălește necontenit și, la un moment dat, acţionînd mereu asupra altor lucruri de același gen, oamenii surprind însușirile generale, fixînd reflectarea lor în noţiuni, prin articularea unor complexe sonore. Reflectarea senzorială a însușirilor individuale este, astfel, depășită de reflectarea logică a însușirilor generale.

Înţelegerea materialist-dialectică a trecerii de la senzorial la raţional risipește cu desăvîrșire misterul cu care a înconjurat idealismul izvorul noţiunilor. Formarea noţiunilor este rezultatul unui salt calitativ, unei negări dialectice: se neagă treptat oglindirea însușirilor individuale, se păstrează legătura dintre conștiinţă și lucrurile care au aceste însușiri individuale și se constituie, astfel, formele logice ale reflectării.

Așadar, procesul care se încheie cu formarea noţiunilor nu constă în reţinerea însușirilor generale, ci, dimpotrivă, în neglijarea însușirilor individuale. Abstractizarea este deci precedată și pregătită de un proces negător, care se desfășoară în procesul muncii. Practica este cauza trecerii de la senzorial la logic, iar saltul dialectic este modul în care se realizează această trecere.

În vreme ce materialiștii premarxiști n-au înţeles caracterul dialectic al reflectării noţionale iar idealiștii au contestat caracterul reflectoriu al dialecticii noţiunilor, materialismul dialectic explică mecanismul saltului calitativ de la reprezentări la noţiuni și dă, astfel, pentru prima oară în istoria logicii, o teorie ştiinţifică a formării noţiunilor. Înţelegerea ştiinţifică a trecerii de la senzorial la logic îl ajută pe logicianul marxist să respingă încercarea pozitiviștilor contemporani de a înlocui logica aristotelică a esenţelor cu logica „modernă" a relaţiilor. „...Logica simbolică este diferită de logica strîmtă și defectuoasă a lui Aristotel și diferită de „logica" ambiguă a unor gînditori ca Hegel și Bradley", scrie filozoful american Fr. B. Fitch[5]).

Ignorînd mecanismul saltului dialectic de la senzorial la logic, pozitiviștii abandonează cercetarea esenţei lucrurilor, rup legătura dintre judecăţile de atribuţie și judecăţile de relaţie și recomandă ştiinţei să se ocupe numai de raporturile dintre lucruri, de vreme ce esenţa lor este incognoscibilă.

De fapt, judecăţile de atribuţie, care oglindesc autoraporturile lucrurilor cu propriile lor însușiri sau stări sînt primordiale faţă de judecăţile de relaţie care reflectă heteroraporturile dintre diferite lucruri sau diferite stadii de dezvoltare a aceluiași lucru. Nu există raporturi fără suporturi. Înlocuirea logicii aristotelice cu logica simbolică înseamnă înlocuirea logicii formale cu o logică formalistă, înseamnă înlocuirea materialismului cu idealismul. Logica simbolică își are, fără îndoială, importanţa ei, dar alături de logica aristotelică și nu împotriva ei. Logica aristotelică este o logică a calităţii lucrurilor, iar logica simbolică este o logică a cantităţii lucrurilor. Amîndouă, curăţate de metafizică și de idealism alcătuiesc logica elementară, faţă de logica dialectică.

De asemenea, logicianului marxist îi apare clar faptul că, în ciuda atîtor manuale de logică, inducţia nu este o formă logică, ci un proces gnoseologic. „Inducţia — ne atrage atenţia acad. A. Joja — e deci mișcare de la planul sensibil la cel logic; mersul de la concepte la concepte este o deducţie."[6]) Inducţia este procesul gnoseologic care pregătește saltul calitativ de la senzorial la raţional și se desăvîrșește prin formarea noţiunilor și a judecăţilor universale. (Așadar, inducţia nu se desfășoară de la mai puţin general la mai general, ci de la individual la general). O judecată universală — concluzia unei inducţii — încetează de a mai fi ipotetică de îndată ce practica a verificat esenţialitatea raportului pe care îl oglindește ea.

Unitatea dialectică logică dintre inducţie și deducţie oglindește unitatea dialectică reală dintre individual și general, dintre fenomen și esenţă.

★

Pentru a-l deprinde pe elevi să gîndească riguros, profesorul de logică trebuie să-i convingă înainte de toate de superioritatea gnoseologică a gîndirii corecte ştiinţifice faţă de gîndirea corectă spontană, pînă la tot pasul de sofisme și paralogisme, să-i oblige să folosească o terminologie precisă, să-i invite să răspundă mereu la întrebarea „de ce?", pentru a-i obișnui cu argumentarea și să se ferească de exemple dificile, care atrag atenţia elevilor asupra conţinutului lor, în loc să le îndrepte atenţia asupra formei lor logice.

Lecţiile de logică trebuie să insufle elevilor încredere în raţiunea umană și în puterea oamenilor asupra naturii și asupra lor înșile. Lecţiile de logică trebuie să fie pline de optimism. Ele trebuie să zăgăzuiască pesimismul negru cu care gînditorii burgheziei contemporane încearcă să inunde întreaga filozofie, întreaga cultură.

HENRI WALD

1) Fr. Nietzsche, La volonte de puissance, I, N.R.F., 1942, p. 55.

2) Em. Cioran, Précis de décomposition, Gallimard. Paris, 1949, pag. 205.

3) A. J. Ayer, Langage, vérité et logique, Flammarion, Paris, 1956, p. 111.

4) Thomas Greenwood, Valeur explicative de mathématiques, Actes du XI Congrés de phil., vol. XIV, p. 146.

5) Frederic B. Fitch, L'atribut et la classe, în vol. „L'activité philosophique contemporaine en France et aux Etats Unis", Paris, 1950, p. 220.

6) A. Joja, Elemente pentru explicarea deducţiei și inducţiei (II), rev. „Cercetări filosofice", nr. 4, 1955, p. 213.

Un atelier bine înzestrat

Am vizitat nu de mult școala medie mixtă nr. 1 din Turda. După ce am trecut prin cîteva clase, am intrat împreună cu tov. Dumitru Daraban, directorul adjunct, în atelierul de lăcătuserie și mecanică al școlii.

Sub îndrumarea profesorului Iulian Muresan, elevii, așezati fiecare la cîte o menghină, mînuiesc cu pricepere pila și ciocanul. În primele lecții ei învată să îndoaie metalele, să le pilească, să execute corpuri geometrice din tablă groasă.

Într-o sală a școlii sînt expuse piesele pe care elevii le-au executat în atelier în anul școlar trecut: zeci de chei fixe, ciocane, tăvi de copt confectionate din tablă neagră, burlane, fărăse etc... Cu prilejul expoziției de sfîrșit de an, multe din ele au fost apreciate și cumpărate de vizitatori.

Dar toate aceste realizări nu ar fi fost posibile — ne spune directorul adjunct al școlii — fără sprijinul principalelor întreprinderi din oraș. Așa, de pildă, fabrica de ciment „Victoria socialismului", care patronează școala, i-a acordat sprijin înainte de a-și amenaja atelierul școlar, primindu-i pe elevi să facă practică în atelierul de lăcătuserie al școlii profesionale metalurgice care funcționa pe lîngă fabrică. Vegheind atent la nevoile școlii, fabrica de ciment a înzestrat noul atelier de lăcătuserie cu șase menghine, cu pile, dălți, ciocane de forjat. Multă înţelegere și sprijin au acordat înzestrării și amenajării atelierului inginerul șef al fabricii de ciment, precum și maistrul mecanic.

Școala medie nr. 1 din Turda a mai fost sprijinită și de alte întreprinderi. Așa, de pildă, fabrica de sticlă a înzestrat atelierul școlii medii nr. 1 cu două bancuri pentru lăcătuserie, pile, cadre pentru ferăstrăul de tăiat metale (bonlaier), iar întreprinderea „Electroceramica" a donat școlii menghine, dălți și alte scule necesare muncii de atelier.

Atelierul școlii se îmbogăţește mereu. Sfatul popular al regiunii Cluj, care sprijină îndeaproape acţiunea de politehnizare, a pus la dispoziţia școlii fonduri din care s-a comandat la Oradea un strung nou. Recent, școala a primit o masină electrică de găurit metale, care în momentul de faţă este în curs de montare. Deoarece programa clasei a X-a prevede însușirea unor cunoștinţe de mecanică-auto, școala a solicitat S.M.T.-ului din Cîmpia Turzii un motor pe care elevii să-l poată cerceta.

În vederea desfășurării activităţilor practice în condiţii mai bune, este necesar ca școala să-și procure îmbrăcăminte de protecţie pe care elevii să o poarte în timpul lucrului, precum și cîteva dulapuri cu sertare în care să fie păstrate uncle scule.

Asigurîndu-și pe mai departe sprijinul întreprinderilor, precum și al părinților elevilor, școala va reuși, desigur, să creeze cele mai bune condiţii desfășurării activităţilor practice.

DOINA JUCU

Experienţă interesantă

Institutul de ştiinţe pedagogice, în colaborare cu secţia de învăţămînt a raionului Tudor Vladimirescu din Bucureşti, a iniţiat în anul şcolar 1956—1957 o experienţă interesantă în grupele mari de la grădiniţa nr. 37 de pe lîngă şcoala elementară nr. 84 şi de la grădiniţa „Negru Vodă" de pe lîngă şcoala elementară nr. 93. Scopul experienţei a fost de a găsi metodele de muncă necesare acum, cînd limita de vîrstă din grădiniţe a crescut datorită faptului că nu se înscriu în şcoli decît copiii care împlinesc 7 ani pînă la 31 decembrie.

Pentru ca experienţa să se desfăşoare cu succes, Institutul de ştiinţe pedagogice a elaborat, împreună cu educatoarele şi învăţătoarele care urmau să o aplice, un suplement de programă în care cerinţele actualei programe pentru grădiniţele de copii au fost îmbogăţite cu unele cerinţe ale programei clasei I-a cu privire la perioada preabecedară.

Suplimentul de programă precizează care sînt deprinderile ce trebuie formate la copii, atitudinea pe care aceştia trebuie să o aibă faţă de şcoală şi, mai ales, prevede introducerea primelor noţiuni de citire, scriere şi socotit. În vederea adaptării cu uşurinţă a copilului la regimul şcolar şi pentru aplicarea justă a conţinutului programei a fost alcătuit şi programul zilei. Astfel, s-a stabilit ca de 4—5 ori pe săptămînă să se ţină cîte 3 lecţii a 30 minute fiecare cu pauză de 10—15 minute între ele, în loc de 2 lecţii cîte erau prevăzute pînă acum. La numărul de lecţii efectuate săptămînal în mod obişnuit în grădiniţă s-a adăugat un număr de 4 lecţii.

Experienţa a început la 1 februarie 1957 şi a durat pînă la 30 mai 1957. În acest timp, cadrele didactice au consultat metodicile pentru învăţămîntul preşcolar şi îndrumătorul pentru predarea abecedarului la clasa I-a (îndrumările date pentru perioada preabecedară), au folosit mult material didactic şi au îmbinat cu succes metodele din învăţămîntul preşcolar cu cele folosite în şcoala elementară.

Rezultatele obţinute au fost satisfăcătoare. Ca urmare a exerciţiilor de analiză fonetică — formarea propoziţiilor din cuvinte, despărţirea cuvintelor în silabe şi apoi în sunete — copiii au înţeles rolul sunetelor în vorbire. S-a remarcat o îmbunătăţire simţitoare în ceea ce priveşte pronunţarea sunetelor şi cuvintelor, copiii însuşindu-şi o exprimare corectă şi conştientă. Tot astfel, mînuind materialul didactic, caietele şi creioanele, copiii s-au deprins cu ordinea şi curăţenia. Ei nu mai murdăresc caietul chiar din primele zile, nu mai îndoaie foile. Prin familiarizarea copiilor cu liniatura caietului, ce delimitează spaţiul pe care trebuie să se scrie, aceştia şi-au ordonat scrisul. De asemenea, şi-au însuşit o poziţie corectă în timpul scrisului, şi-au format deprinderi mai avansate în ceea ce priveşte folosirea creionului, a materialului didactic ajutător, au dobîndit deprinderi de muncă în colectiv, li s-a dezvoltat spiritul de răspundere.

Predarea elementelor grafice în vederea pregătirii copiilor pentru scris şi citit s-a făcut prin aplicarea metodei intuitive. Folosindu-se încă de la început modelajele şi confecţiile, copiii au ajuns să-şi însuşească cu uşurinţă semnul respectiv, indiferent dacă era vorba de „bastoane" sau de „cîrlige" (elemente grafice pentru litere), sau de „undiţe" şi „covrigi" (elemente grafice din care sînt alcătuite cifrele). S-a trecut apoi la scrierea semnului grafic pe caiet cu creioane colorate şi apoi cu creionul negru. Copiii au manifestat un interes deosebit.

Pentru a cunoaşte formele geometrice şi pentru a se orienta în spaţiu, copiii au executat diferite construcţii de forme pe care apoi le-au analizat împreună cu educatoarea.

În general, aplicarea suplimentului de programă nu i-a obosit pe copii. Dimpotrivă, ei au fost atraşi de caracterul serios al lecţiilor. Îmbinarea metodelor folosite în învăţămîntul preşcolar — a elementelor de joc — cu cele folosite în şcoala elementară a uşurat procesul de instruire a copiilor şi rezultatele au întrecut aşteptările.

Experienţa continuă şi în anul şcolar 1957—1958, ea fiind extinsă la mai multe grădiniţe de pe lîngă şcolile elementare din Capitală şi din ţară. Cu cele două grupe cu care s-a experimentat anul trecut se duce munca în continuare în clasa I-a.

Rezultatele experienţei, descrierea amănunţită a modului în care s-a desfăşurat munca precum şi concluziile la care se va ajunge vor face obiectul unei lucrări ce se va tipări în anul viitor. Aceste concluzii vor fi folosite la întocmirea de îndrumări şi programe, atît pentru munca în grupele mari din grădiniţă cît şi pentru clasa I-a elementară.

VIRGINIA MANASIA

DIN CARNETUL INSPECTORULUI

Programe, manuale, planificare

Este ştiut că pentru a asigura unitate în pregătirea elevilor, pentru a le transmite cunoştinţele într-o succesiune logică, pedagogii trebuie să studieze cu atenţie programa clasei respective. În ceea ce îi priveşte pe învăţători, ei au datoria să cunoască programa în întregime (la toate obiectele de învăţămînt), precum şi programele clasei anterioare şi a celei următoare. Cunoaşterea programelor pentru clasele I—IV în totalitatea lor este necesară în orice condiţii, dar mai cu seamă în acest an şcolar, cînd se aplică o programă nouă.

În vizitele făcute în şcoli, curînd după deschiderea cursurilor, am constatat că învăţătorii care nu s-au oprit numai la cunoaşterea programei şi manualului clasei respective, ci au studiat programele claselor I—IV în întregime, au izbutit să-şi întocmească planuri judicioase. Analizînd cu seriozitate conţinutul programei şi al manualului, comisiile metodice din multe şcoli (cum sînt cele de la şcoala de 7 ani mixtă nr. 19 Bucureşti, de la şcoala medie din Sinaia şi altele) au ajuns la soluţii juste în această privinţă.

Am întîlnit însă şi mulţi învăţători care, întîmpinînd o seamă de dificultăţi (legate de faptul că nu au studiat în întregime programele şi manualele noi, deosebite întrucîtva, ca structură şi conţinut, de cele folosite în anul precedent), au comis unele greşeli în întocmirea planurilor. În special planificarea materiei la limba romînă (citire) pentru clasele I, II şi III a dat naştere la nedumeriri — provocate de o aparentă neconcordanţă între manual şi programă. Dacă învăţătorii ar fi confruntat, însă, manualul cu programa (aşa cum au făcut unii din ei), ar fi putut constata că în realitate nu e vorba de o neconcordanţă, întrucît toate textele indicate de programă sînt cuprinse în manual, cu deosebirea că în manual ele nu sînt grupate pe teme, ci distribuite în altă ordine. În această situaţie se pune, totuşi, întrebarea cum trebuie planificată predarea lecţiilor de citire: grupate pe teme, aşa cum se indică în programă, sau în ordinea în care sînt cuprinse în manual?

Fără îndoială că planificarea lecţiilor de citire trebuie să respecte ordinea indicată în manual, unde textele sînt date într-o succesiune logică, formînd un tot care realizează volumul de cunoştinţe recomandat de programă, urmînd ca recapitularea trimestrială şi finală să se facă pe teme. Nu trebuie procedat însă mecanic. De pildă, în jurul datei unei sărbători (2 Octombrie, 7 Noiembrie, 1 Mai) nu vom respecta ordinea strictă din manual, ci vom preda acele lecţii al căror conţinut este legat de aceste sărbători. Astfel, pentru 2 Octombrie, la lecţia de citire de la clasa a III-a vom planifica bucata de lectură „Marş de noapte" de la pag 23; pentru zilele de 5 şi 6 noiembrie, texte al căror conţinut se referă la Marea Revoluţie Socialistă din Octombrie etc.

Există o serie de probleme şi în ce priveşte planificarea materiei la geografie şi aritmetică pentru clasa a III-a. Învăţătorii de la această clasă trebuie să includă în planificare şi materia ce nu a fost predată în clasa a II-a, neftind cuprinsă în programa acestei clase în anul şcolar trecut. Astfel, la geografie, primele ore — prevăzute de programă pentru recapitularea şi întregirea noţiunilor geografice căpătate în clasa a II-a — trebuiau consacrate, în acest an, predării acestor noţiuni (despre orientare, semne convenţionale, plan). De asemenea, la aritmetică, după ce s-au prevăzut cîteva ore pentru verificarea deprinderii de calcul oral în cercul de numere 1-1000, trebuia să se atribuie un număr de aproximativ 10 ore (în funcţie de nivelul şi posibilităţile clasei) pentru predarea adunării şi scăderii în scris a numerelor de la 1 la 1000 — materie ce nu a fost predată anul trecut în clasa a II-a.

În cazul învăţătorilor care au trecut direct la materia de clasa a III-a — fără să-şi dea seama că la geografie şi aritmetică materia prevăzută sub titlul „recapitulare" este, de fapt, o materie nouă, ce trebuie predată şi nu recapitulată — aceştia trebuie să introducă cît mai curînd în planurile lor ore de predare a acestor cunoştinţe de bază pentru studiul obiectelor respective.

În general, învăţătorii care şi-au întocmit planurile pe baza studierii temeinice a programei şi manualului îşi desfăşoară activitatea în condiţii bune, realizînd un învăţămînt de calitate. Se impune însă ca acei învăţători care îşi organizează activitatea la clasă după planuri oferite de „colegi binevoitori" să fie ajutaţi atît de colectivul didactic din şcoală, cît şi de organele de control să înţeleagă importanţa organizării activităţii în clasă pe baza unei planificări care să ţină seama de realităţile clasei pe care o conduc.

CORNELIA PRICHEA
Inspectoare în Direcţia pedagogică din Ministerul Învăţămîntului şi Culturii

Material didactic nou

Legarea tot mai strînsă a învăţămîntului de practică presupune folosirea largă în predare a materialului didactic. De felul cum sînt înzestrate laboratoarele şi muzeele şcolare depinde în mare măsură însuşirea de către elevi a unor cunoştinţe solide, pe care ei să le poată aplica în viaţă. Considerînd deci problema materialului didactic ca pe una care merită atenţie deosebită, un redactor al gazetei noastre a vizitat zilele acestea Întreprinderea de material didactic din Capitală şi a stat de vorbă cu conducătorul acesteia.

Interviu cu tov. Dumitru Alecu
directorul Întreprinderii de material didactic din Bucureşti

INTREBARE: Am dori să cunoaştem ce-a făcut I.M.D.-ul pentru îmbunătăţirea materialului didactic.

RASPUNS: Îmbunătăţirea calităţii materialului didactic este o preocupare permanentă a întreprinderii noastre. În ultimul timp s-a trecut la reorganizarea atelierului de montaj, care a fost încadrat cu muncitori calificaţi, asigurîndu-se astfel executarea unor piese de cea mai bună calitate. De asemenea, s-a trecut la reorganizarea serviciului de control şi recepţie care, printr-un control sever asupra producţiei, va înlătura posibilitatea de a se mai strecura piese de calitate îndoielnică. Înfiinţarea unui atelier de prototipuri care va elabora prototipurile aparatelor ţinînd seama de posibilităţile tehnologice ale întreprinderii va contribui de asemenea la îmbunătăţirea calităţii produselor. La aceasta îşi aduce aportul şi crearea unei sculării centrale, care va confecţiona sculele speciale şi dispozitivele necesare unor anumite procese tehnologice avansate.

INTREBARE: Noi sîntem informaţi că unele materiale didactice ajung la destinaţie deteriorate. Am întreba conducerea Întreprinderii dacă ştie de acest lucru şi dacă a luat măsuri de îndreptare?

RASPUNS: Este adevărat că unele materiale ajung la destinaţie cîteodată deteriorate. Aceasta se datoreşte mai multor cauze: ambalajului, manipulărilor repetate, despachetării neatente la destinaţie. Cînd s-a constatat o greşeală de ambalare s-au luat măsuri de îndreptare. Aşa a fost, de pildă, în cazul maşinilor electrostatice care, cînd s-au ambalat montate, au dat un procent îngrijorător de deteriorări. În acest caz, luîndu-se măsuri ca maşinile să fie expediate demontate, nu s-au mai produs deteriorări. De asemenea, la sezisările făcute de unele secţii de învăţămînt am constatat un defect de fabricaţie la unele materiale pentru anatomie — anume la corpul omenesc, la legătura între cap şi trunchi. S-au luat imediat măsuri pentru consolidarea acestei legături şi următoarele loturi au apărut fără acest defect. Este necesar ca secţiile de învăţămînt să ne sesizeze permanent asupra defectelor pe care le observă şi să facă eventual propuneri spre a se lua măsuri de îndreptare.

Manipulările repetate ale coletelor cu materiale didactice, mai ales în gări, unde nu există suficientă grijă pentru integritatea lor, dau cel mai mare procent de deteriorări. La aceasta trebuie adăugat transportul de la gara de destinaţie la secţia de învăţămînt, transport care, de multe ori, se face în condiţii proaste. Despachetarea la secţia de învăţămînt, trierea materialului primit, repartizarea lui la şcoli şi condiţiile în care se transportă apoi pînă acolo dau un alt procent de deteriorări. Secţiile de învăţămînt au datoria să vegheze mai atent asupra modului de transportare a materialului didactic pentru a se evita aceste deficienţe.

INTREBARE: Ce ne puteţi spune despre colaborarea dvs. cu ministerul?

RASPUNS: Noi colaborăm foarte strîns cu Direcţia generală a învăţămîntului de cultură generală, atît în ceea ce priveşte stabilirea sortimentului de material didactic pe care urmează să-l executăm în fiecare an, cît şi în ceea ce priveşte recepţia calitativă a producţiei noastre. Direcţia generală ne sesizează ori de cîte ori constată, prin organele sale, unele deficienţe ale materialului didactic. Ni s-au pus de asemenea la dispoziţie instrucţiuni de prezentare pentru unele din aparatele noastre.

O strînsă colaborare ţinem şi cu serviciul de invenţii şi inovaţii din minister, care ne trimite pentru multiplicare unele invenţii şi inovaţii. În acest an, spre exemplu, am multiplicat un aparat pentru demonstrarea fracţiilor ordinare, un redresor de coloană şi un balansor, care sînt în curs de producţie pentru acoperirea nevoilor tuturor şcolilor de cultură generală. Pentru învăţămîntul superior s-au executat maşina de încercat la fluaj, maşina de încercat la răsucire, aparatul de compresiune triaxială şi sînt în curs de executare maşini de încercat la oboseală.

INTREBARE: Care este situaţia producţiei de material didactic necesar politehnizării şcolilor?

RASPUNS: Pentru anul 1957 avem în plan fabricarea turbinei cu apă radială şi a unor angrenaje pentru aparate, iar pentru anul 1958 s-a prevăzut fabricarea de voltmetre şi ampermetre de tip şcolar, piese model de automobil (direcţia şi diferenţialul). În acest scop ne-am gîndit să dezvoltăm secţia de electricitate. Pînă în prezent, secţia de electricitate execută lucrări anexe la aparatele produse de Întreprindere. Începînd din anul viitor secţia de electricitate se va dezvolta în vederea executării de aparate independente, îndeosebi aparate de măsurări, ca voltmetrul şi ampermetrul de tip şcolar şi galvanometrul universal. Am prevăzut şi fabricarea unor aparate pentru învăţămîntul superior ca: etuve termostate, ultratermostate de tip Höppler, reostat cu cursor etc., din care unele (etuva şi ultratermostatul) au şi început să fie executate.

INTREBARE: Pentru aceste produse noi, ca şi pentru întreaga producţie a I.M.D., consideraţi necesară înfiinţarea unui magazin de desfacere a materialului didactic?

RASPUNS: Este foarte necesară, deoarece prin acest sistem se va da posibilitatea unui număr mai mare de cadre didactice, cercuri de elevi şi chiar elevilor să-şi procure o serie de aparate necesare experienţelor, la preţuri accesibile, putînd astfel să-şi adîncească prin aplicaţii practice cunoştinţele teoretice obţinute la lecţii. În special, elevii vor putea astfel să-şi dezvolte şi în afara orelor de laborator gustul pentru cercetări şi deprinderea de a manipula aparate de laborator.

INERŢIE

şi activitate creatoare

(Urmare din pag. 1)

general. Se constată că într-o anumită şcoală sau localitate procesul de învăţămînt este afectat de slaba pregătire ideologică a cadrelor. Este clar că problema nu poate fi rezolvată prin „măsuri" ca „vom mobiliza membrii sindicatului pentru îmbunătăţirea învăţămîntului". Asemenea situaţii se determină care este latura slabă a pregătirii ideologice a cadrelor didactice, se stabileşte ce anume se va face pentru înlăturarea acestui neajuns (organizarea de conferinţe, simpozioane, difuzarea cărţilor de literatură ideologică etc.).

Să luăm un alt exemplu: La una din şcoli majoritatea cadrelor sînt lipsite de experienţă pedagogică. Planul de muncă, după ce au fost luate în consideraţie laturile cele mai acute ale lipsei de experienţă a cadrelor respective, trebuie să stabilească ce acţiuni anume se vor organiza pentru a se veni în sprijinul acestora (interasistenţe, consfătuiri de producţie, îndrumare metodică, conferinţe pedagogice etc.).

Urmărirea traducerii în viaţă a acţiunilor prevăzute în plan, luarea în seamă a elementelor noi care se ivesc pe parcurs constituie tot atîtea prilejuri pentru ca activitatea comitetului sindical să devină într-adevăr creatoare.

Ar mai fi de menţionat că întreaga această muncă de alcătuire a planului de acţiune al comitetului sindical trebuie desfăşurată în primul rînd în comisiile pe probleme şi neapărat în colaborare cu secţia de învăţămînt.

Din cele de mai sus s-ar putea desprinde concluzia că membrii comitetului sindical din raionul Turda nu ar fi însufleţiţi de dorinţa de a se achita de sarcinile ce le revin. Situaţia nu este însă aceasta. Membrii comitetului sindical din Turda, în frunte cu preşedintele său, tov. V. Buzan, doresc să se achite de obligaţiile ce le au ca membri ai comitetului sindical. Deficienţa rezidă în primul rînd în orientarea activităţii lor. Pedagogii din Turda își amintesc cu nostalgie de activitatea frumoasă a comitetului lor sindical cu ani în urmă. Pe atunci preşedintele comitetului sindical era tovarăşul V. Albu.

Este posibil ca tov. V. Albu să fi supraapreciat posibilităţile comitetului sindical din Turda şi să se fi ocupat mai atent de celelalte comitete sindicale din regiunea Cluj. Organizaţiile sindicale din şcolile oraşului şi raionului Turda doresc însă să îmbunătăţească din nou activitatea lor mai ales că în curînd va avea loc cel de al IV-lea Congres al Sindicatului, la care vor să se prezinte măcar la nivelul reputaţiei de altădată. Pentru aceasta aşteaptă sprijinul tov. Valeriu Albu, precum şi pe cel al organelor locale

INCREDEREA

bază a apropierii de elevi

(Urmare din pag. 1)

pilului. Încrederea acordată elevului — un fel de cec eliberat în alb — îl ajută pe elev să reziste şi să lupte împotriva influenţelor nesănătoase. Ea reprezintă un fel de scut şi cîteodată o busolă în conduita elevului: „Nu pot să fac aşa ceva, pentru că profesorii (dirigintele, părinţii etc.) au încredere în mine", îşi spun unii elevi şi astfel rezistă tentaţiilor.

Cea de a treia funcţiune a încrederii este şi mai importantă şi ea se referă la posibilitatea îndrumării şi dezvoltării capacităţilor elevului. Acordînd o încredere nelimitată forţelor de dezvoltare a elevului, creăm premisele dezvoltării maxime a aptitudinilor şi intereselor acestuia şi, implicit, condiţii adecvate pentru cunoaşterea limitelor lor. Constatarea este pe deplin valabilă pentru elevii de toate vîrstele.

Formele pe care acordarea încrederii le poate lua în practică sînt foarte variate, începînd cu preţuirea anumitor calităţi, continuînd cu aprecierea muncii elevului, cu încurajarea, lauda, încredinţarea de sarcini deosebite, destăinuirea anumitor lucruri „intime" şi sfîrşind cu tratarea elevilor ca egali, ca adulţi. Numai câştigînd încrederea elevilor şi acordîndu-le încrederea noastră, potrivit anumitor cerinţe pedagogice, putem conta pe sprijinul pe care aceştia îl vor da acţiunilor pe care le întreprindem, pentru că ea este un „mediu" favorabil formării convingerilor şi atragerii elevilor în acţiunile colective realizate în şcoală.

Pe bună dreptate afirma dirigintele unei clase de la o şcoală din regiunea Cluj, că n-a putut începe munca de organizare şi educare a colectivului de elevi pînă n-a cîştigat în prealabil simpatia şi încrederea clasei sale.

Folosind cu tact numeroasele şi variatele situaţii pe care le oferă contactul cu elevii, consolidînd mereu relaţiile de încredere reciprocă, educatorii pregătesc terenul necesar oricărei acţiuni educative importante. În această muncă este bine să ne călăuzim după indicaţia că încrederea trebuie cîştigată de la primul contact cu elevii şi mai ales păstrată şi dezvoltată continuu, fiind cunoscut faptul că odată pierdută cu greu se mai reciştigă.

INFORMAŢIE

În urma studierii manualelor de Geologie pentru cl. a XI-a, prezentate la concurs, premiul I s-a acordat manuscrisului elaborat de către tov. prof. Ion Băncilă.

De asemenea, la concursul pentru manualul de Anatomie, fiziologie şi igiena omului, cl. a VII-a, manuscrisul elaborat de către colectivul format din prof. Emil Sanielevici, prof. Lucia Kendler şi dr. Sonia Marinof a obţinut premiul II

Şcoala tehnico-profesională în U.R.S.S.

G. I. Zelenko

şeful Direcţiei generale a rezervelor de muncă de pe lîngă Consiliul de Miniştri al U.R.S.S.

Partidul comunist şi guvernul sovietic au desfăşurat o muncă întensă pentru crearea şi dezvoltarea învăţămîntului tehnic-profesional menit să pregătească din rîndurile tineretului muncitori calificaţi pentru diferitele ramuri ale economiei naţionale.

In scopul creării unor cît mai bune condiţii pentru instruirea profesională a tinerilor de diferite vîrste şi cu nivel diferit de pregătire, în sistemul Direcţiei generale a rezervelor de muncă există 10 tipuri de instituţii de învăţămînt tehnico-profesional.

Să ne oprim puţin asupra caracteristicilor fiecăruia dintre ele. Unul din tipurile cele mai răspîndite de instituţii de învăţămînt tehnico-profesional îl constituie şcolile de meserii, cu o durată de 2 şi 3 ani. In aceste şcoli se primesc tineri de 14—17 ani, care îşi însuşesc aici diferite profesiuni industriale, în special în domeniul industriei constructoare de maşini, al industriei electrotehnice şi în alte domenii ale industriei grele. In decursul celor 2—3 ani de învăţătură, elevii, care au de obicei la bază şcoala de 7 ani, se pregătesc să devină strungari, frezori, lăcătuşi, electricieni, montatori pentru diferite tipuri de instalaţii industriale.

In şcolile de meserii — ca şi în toate celelalte tipuri de instituţii de învăţămînt tehnico-profesional — învăţămîntul este gratuit şi, în afară de aceasta, statul asigură tuturor elevilor masa, haine de protecţie, uniforme, iar în cazurile necesare şi locuri în cămine. In timpul anilor de învăţătură elevii urmează cursuri de specialitate în atelierele din şcoală şi în atelierele întreprinderilor care patronează şcoala, studiază tehnologia specială, tehnologia generală a metalelor, desenul tehnic, bazele tehnice ale mecanicii şi electrotehnicii, matematica şi geometria. La sfîrşitul anilor de învăţătură ei dau un examen de stat şi un examen de calificare profesională pentru categoriile de calificare a IV-a sau a V-a. După absolvirea şcolii, tinerii muncitori sînt îndreptaţi în mod organizat spre uzine şi fabrici, pentru munca în vederea căreia s-au pregătit în şcoală.

Uniunea Sovietică este socotită pe drept cuvînt un mare stat feroviar. La începutul anului 1957, lungimea de exploatare a căilor ferate a depăşit cu mai mult de două ori lungimea de exploatare a căilor ferate din Rusia prerevoluţionară. Transportul feroviar, care se dezvoltă necontenit, necesită în fiecare an multe mii de cadre noi de muncitori. Pentru pregătirea acestora, în sistemul rezervelor de muncă există şcoli feroviare. Elevii acestor şcoli se pregătesc pentru munca în transportul feroviar, îşi însuşesc diferite specialităţi feroviare pentru a deveni ajutori de mecanici de locomotivă, fochişti şi mecanici pentru trenurile electrice, brigadieri pentru repararea liniilor, lăcătuşi pentru reparaţia locomotivelor şi vagoanelor etc. Condiţiile şi durata învăţăturii în aceste şcoli sînt egale cu cele din şcolile de meserii. In şcolile feroviare sînt primiţi cu precădere fiii celor ce muncesc la căile ferate.

După cum se ştie, în Uniunea Sovietică se desfăşoară lucrări de construcţii industriale, de locuinţe şi clădiri social-culturale grandioase prin proporţiile lor. In anii puterii sovietice s-au investit în construcţii capitale multe sute de miliarde de ruble, s-au construit şi se construiesc nenumărate întreprinderi industriale, centrale electrice, case de locuit, spitale, creşe, şcoli, case de cultură etc. Ţara are nevoie în fiecare an de zeci şi zeci de mii de muncitori calificaţi. Pregătirea profesională a acestora se realizează în şcolile de construcţii, care funcţionează în sistemul rezervelor de muncă. Pînă în acest an, pregătirea în masă a cadrelor de muncitori constructori se înfăptuia în şcoli de construcţii cu durata de 10 luni, care funcţionau pe lîngă fabrici şi uzine. In legătură cu noile metode industriale larg introduse în construcţii şi cu mecanizarea lucrărilor, care cer o calificare mai ridicată a muncitorilor constructori, Consiliul de Miniştri al U.R.S.S. a socotit necesar ca şcolile de construcţii de 10 luni să se transforme, în cadrul anilor 1957—1958, în şcoli de construcţii de 2 sau 3 ani. In toate şcolile de construcţii se creează în prezent ateliere-şcoală, în care elevii îşi vor însuşi bazele profesiunilor necesare în domeniul construcţiilor.

Un loc de seamă în sistemul nostru îl ocupă şcolile industriale miniere, care pregătesc muncitori calificaţi pentru industria carboniferă şi minieră. In şcolile industriei miniere sînt primiţi numai băieţi, începînd de la vîrsta de 17 ani şi jumătate. S-a stabilit această vîrstă deoarece odată cu terminarea şcolii elevii trebuie să fie pregătiţi perfect pentru condiţiile specifice de tehnică a securităţii muncii în industria carboniferă şi minieră. Timp de 10 luni elevii şcolilor din industria minieră se pregătesc pentru a munci în minele de cărbuni, de minereu, în calitate de lucrători la abataje, armatori, mecanici de combine miniere, lăcătuşi, electricieni de mină, ca şi pentru alte profesiuni miniere. In decursul existenţei lor, şcolile de industrie minieră au pregătit sute de mii de tineri muncitori care muncesc acum cu succes în minele de cărbuni şi minereu din Donbas şi din bazinul carbonifer al Moscovei, în Ural, în Siberia şi în Kazahstan.

Mult interes prezintă în rîndurile tineretului nostru şcolile de arte şi meserii, cu o durată de 3 ani, care pregătesc muncitori calificaţi pentru prelucrarea artistică a lemnului, metalului, pietrei, sticlei, ca şi muncitori pentru întreprinderile poligrafice. In planurile de învăţămînt ale acestor şcoli ocupă un loc important, alături de practica de producţie, studiul unor discipline ca desenul artistic, desenul liniar, tehnologia generală şi specială a materialelor, bazele istoriei artelor.

In ţara noastră se înfăptuieşte cu consecvenţă învăţămîntul general mediu de 10 ani. Creşte an de an numărul tinerilor care termină şcolile de cultură generală. Un număr tot mai mare dintre aceştia doresc să intre în producţie pentru a participa activ pîn munca lor la construirea comunismului. In această privinţă tinerii primesc un ajutor tot mai însemnat, prin înfăptuirea cu succes a politehnizării învăţămîntului de cultură generală, datorită căreia ei se pot familiariza încă din şcoală cu bazele producţiei industriale şi agricole, pot cunoaşte eroismul muncii socialiste. Pentru pregătirea profesională a celor care au terminat şcoala de cultură generală, în anul 1954 a fost creată în Uniunea Sovietică, conform Hotărîrii partidului şi guvernului, o reţea de şcoli tehnice. Durata învăţămîntului în aceste şcoli variază între 10 luni şi 2 ani, în funcţie de complexitatea profesiunii care se studiază. Şcolile tehnice pregătesc muncitori cu înaltă calificare, personal tehnic pentru industrie, construcţii, transporturi şi agricultură. Şcolile tehnice se bucură de multă popularitate în rîndurile tinerilor care au absolvit şcolile de cultură generală. In anul curent au fost primiţi în aceste şcoli peste 115000 elevi care vor deveni specialişti în prelucrarea metalului, lăcătuşi de precizie, reglori de maşini-unelte şi automate, deseniatori tehnici, constructori, mecanici electricieni etc.

Multe şcoli tehnice sînt specializate în pregătirea profesională a fetelor care termină şcoala medie de cultură generală. Fetele învaţă aici profesiuni de înaltă calificare — croitorie, menaj, radio şi telefonie, devin controloare pentru secţiile de control tehnic ale întreprinderilor, normatoare etc.

Terminînd într-un termen relativ scurt şcolile tehnice, tinerii muncitori se îndreaptă spre producţie. După 2-3 ani de muncă în întreprinderi, absolvenţii şcolilor tehnice au mari posibilităţi de a intra în învăţămîntul tehnic superior, fie la cursurile de zi, fie la cursurile serale sau fără frecvenţă.

Mari succese a obţinut agricultura noastră socialistă. U.R.S.S. este acum o ţară cu agricultură puternică, cu un înalt grad de mecanizare. La începutul anului 1957, existau în agricultura ţării noastre 1.577.000 de tractoare (tractoare convenţionale de 15 c.p.), 385.000 de combine cerealiere, milioane de alte maşini agricole complexe. La începutul anului 1957 erau electrificate aproape toate staţiunile de maşini şi tractoare, 93% din sovhozuri, 34% din colhozuri. Creşterea în măsură tot mai mare a înaltei mecanizări şi lărgirea electrificării agriculturii cer acum cadre de muncitori de înaltă calificare, mecanizatori capabili să conducă uriaşul potenţial al tehnicii agricole înaintate. Pregătirea unor astfel de cadre o realizează circa 1000 de şcoli de mecanizare a agriculturii, care promovează în fiecare an peste 300.000 de mecanizatori calificaţi, tractorişti, maşinişti, combainieri, brigadieri pentru brigăzile de tractoare, mecanici electricieni pentru agricultură, montatori radio etc. In aceste şcoli se primesc cu precădere tineri de la sate, în vîrstă de 18—26 de ani. In decurs de un an sau doi ei studiază aici construcţia şi funcţionarea tractoarelor, combinelor şi altor maşini agricole, lăcătuşeria de reparaţie, electrotehnica, organizarea şi tehnologia producţiei muncilor cu tractoare, bazele agronomiei, precum şi un curs corespunzător de lucrări practice, atît în gospodăriile din şcoli, cît şi în S.M.T.-uri şi sovhozuri. Fiecare şcoală de mecanizare a agriculturii are, de obicei, o gospodărie-şcoală proprie cu un lot de pămînt de 150 de ha şi mai multe ateliere-şcoală şi laboratoare, un număr suficient de tractoare, combine şi alte maşini agricole de diferite tipuri. In afară de aceasta, în perioada muncilor agricole elevii participă în mod obligatoriu la practica de producţie, în staţiunile de maşini şi tractoare şi în sovhozuri, consolidîndu-şi, în condiţiile muncii pe ogoare, cunoştinţele căpătate în şcoală. După terminarea şcolii, mulţi elevi îşi manifestă dorinţa de a munci pe pămînturile înţelenite şi virgine, aplicînd cu succes în producţie cunoştinţele pe care le-au dobîndit.

In sistemul rezervelor de muncă există de asemenea şi şcoli, pe lîngă fabrici şi uzine, în care tinerii în vîrstă de 17—23 de ani îşi însuşesc în decurs de 6—10 luni profesiuni în domeniul industriei forestiere şi în alte domenii ale industriei noastre naţionale. Se propune ca în anii următori aceste şcoli să treacă la o durată de învăţămînt de 1 şi jumătate — 2 ani, deoarece mecanizarea industriei forestiere şi a altor ramuri ale economiei naţionale cere tot mai mult ridicarea nivelului de cunoştinţe şi de calificare al muncitorilor din aceste sectoare.

Un loc special în învăţămîntul profesional îl ocupă şcolile speciale de 4 ani pentru copiii orfani şi cei din casele de copii. In aceste şcoli se primesc adolescenţi orfani şi copii creaţi prin grija statului, în vîrstă de 14—15 ani. Aici, pe lîngă faptul că-şi însuşesc o profesiune industrială, copiii continuă şi învăţămîntul de cultură generală. Pentru elevii acestor şcoli se stabilesc raţii mărite de hrană şi norme avantajoase de uzură a echipamentului; pedagogi special numiţi desfăşoară în rîndurile lor o intensă activitate educativă în timpul liber.

Manifestînd o grijă neobosită faţă de copiii orfani, partidul comunist şi guvernul sovietic au adoptat hotărîrea de a se înfiinţa în anul 1957, în sistemul rezervelor de muncă ale statului, un nou tip de instituţie de învăţămînt — şcoli-internate tehnico-profesionale de 12 ani. Zeci de astfel de şcoli şi-au şi deschis porţile la 1 septembrie a.c. In aceste şcoli se primesc copii orfani în vîrstă de 7—8 ani. In decurs de 12 ani, aflîndu-se pe deplin în grija statului, elevii urmează cursul complect al şcoli medii de cultură generală de 10 ani şi îşi însuşesc o profesiune industrială de înaltă calificare. Pentru instalarea acestor şcoli statul a pus la dispoziţie numeroase clădiri şcolare şi de locuit, au fost utilate săli de clase şi săli de odihnă, de jocuri şi de sport, s-au organizat cămine comode şi spaţioase. Elevii acestor şcoli vor studia şi o limbă străină, menajul, cîntul şi muzica. Inlocuind pentru copiii orfani familia, şcolile-internat tehnico-profesionale îi vor pregăti astfel încît să devină constructori ai noii societăţi comuniste.

Aceasta este, pe scurt, caracterizarea principalelor tipuri de şcoli profesionale ale rezervelor de muncă din Uniunea Sovietică. In anii existenţei lor aceste instituţii au pregătit şi au dat economiei socialiste a ţării circa 9,5 milioane de tineri muncitori, mecanici, metalurgişti, petrolişti, mineri, feroviari, constructori, mecanizatori ai agriculturii socialiste, care muncesc acum cu abnegaţie pentru binele patriei lor socialiste. In conformitate cu Hotărîrile celui de al XX-lea Congres al P.C.U.S., instituţiile de învăţămînt profesional vor ocupa un loc tot mai mare în sistemul general al învăţămîntului public din U.R.S.S. Sarcina lor principală este acum aceea de a ridica cu toate mijloacele calitatea muncii instructiv-educative, de a îmbunătăţi mereu calificarea tinerilor muncitori absolvenţi, de a face din ei constructori activi şi conştienţi ai comunismului.

Din presa pedagogică de peste hotare

Legătura dintre şcoală şi întreprinderi în R. Cehoslovacă

Un număr recent din „Ucitelské novinY" (Gazeta Invăţămîntului) publică un articol semnat de Leopold Gabriel, preşedintele uniunii sfaturilor populare din regiunea Ostrava, în care se vorbeşte despre rezultatele activităţii de patronaj a întreprinderilor din regiune şi ale ajutorului acordat şcolilor de către organizaţiile sindicale ale întreprinderilor industriale, agricole etc.

In Republica Cehoslovacă, legătura dintre întreprinderi şi şcoală este concretizată printr-o convenţie de patronaj. Comitetul Central al Sindicatelor a trasat ca sarcină organizaţiilor sindicale din întreprinderi sprijinirea activităţii şcolilor şi crearea în întreprinderi a unor „comisii de lucru cu copiii". Patronarea nu este înţeleasă numai sub forma ajutorului material, ci şi a ajutorului educativ al muncitorilor, ceea ce este un lucru foarte important. Articolul citează cîteva exemple:

Grupele organizaţiei de tineret de la uzinele Tatra din Koprivnice au luat sub patronajul lor detaşamentele de pionieri ale tuturor şcolilor de 8 ani din Koprivnice, trimiţînd instructori de pionieri, conducători pentru cercurile tehnice din şcoli, specialişti care să iniţieze şi să instruiască pe elevi în diferite munci practice. Lucrul acesta l-au făcut şi alte multe întreprinderi. Cu ocazia prezentării unei piese de teatru de către artiştii amatori ai uzinelor Horni Lhota la şcoala din comună, s-a născut ideea de a se prelua şi patronajul şezătorilor culturale, lucru care s-a şi făcut imediat. S-au organizat programe culturale, concerte, s-au pregătit piese de teatru.

In regiunea Ostrava întreprinderile acordă un mare ajutor procesului de politehnizare a învăţămîntului. S-au înfiinţat numeroase ateliere şi laboratoare înzestrate de întreprinderi cu utilajul şi materialele necesare. Mulţi profesori de fizică, de chimie, de ştiinţe naturale au făcut experienţe şi lucrări practice în atelierele întreprinderilor, îmbogăţindu-şi cunoştinţele profesionale. De asemeni, ingineri ajută activitatea didactică a profesorilor. La Ostrov-Zabreh s-a înfiinţat pe lîngă întreprinderea din localitate un cerc de chimie pentru elevi îndrumat de trei ingineri chimişti. Aici se fac experienţe, excursii ştiinţifice, li se arată elevilor procedee noi de lucru, se ţin conferinţe despre cele mai noi descoperiri în domeniul chimiei şi fizicii. S-a dovedit că acest fel de colaborare este binevenit, iar vizitarea cît de des a întreprinderilor de către elevi este deosebit de fructuoasă. Elevii vin şi iau contact direct cu problemele de producţie, cu mediul muncitoresc. De asemenea s-a confirmat că şcoala nu trebuie să ceară ajutor material, deoarece acesta îi vine de la sine dacă primeşte instructori specialişti de la întreprindere.

Experienţa şcolilor şi întreprinderilor de la oraşe se extinde tot mai mult şi în mediul rural. Şcolile primesc instructori specialişti din partea întreprinderilor de agricultură, pomicultură, horticultură, apicultură şi crescătorii de animale mici şi folosesc pentru lucrările practice atelierele de reparaţii ale S.M.T. şi altele.

Colaborarea dintre întreprindere şi şcoală nu trebuie înţeleasă unilateral, numai sub aspectul sprijinului dat de întreprindere şcolii, ci şi sub aspectul participării învăţătorilor şi profesorilor la activitatea social-culturală a întreprinderilor. La o adunare a muncitorilor de la întreprinderea M.E.Z. din Frenstat-Radhost, s-a ţinut în a doua parte a programului o conferinţă despre energia atomică. Conferinţa ţinută de un profesor al şcolii din localitate a trezit mult interes.

Activitatea de patronaj şi de ajutor reciproc dusă de întreprinderile şi şcolile din regiunea Ostrava a dat rezultate bune şi ea continuă să se dezvolte mai departe. S-a îmbunătăţit disciplina în şcoli. Elevii şi-au însuşit munca cu uneltele de bază şi au cîştigat legături trainice cu muncitorii şi cu activitatea practică.

Hotărîrea guvernului R. F. Germane de a rupe relaţiile diplomatice cu R.P.F. Iugoslavia prezintă o asemănare izbitoare cu metodele politicii externe duse de Hitler. (ZIARELE)

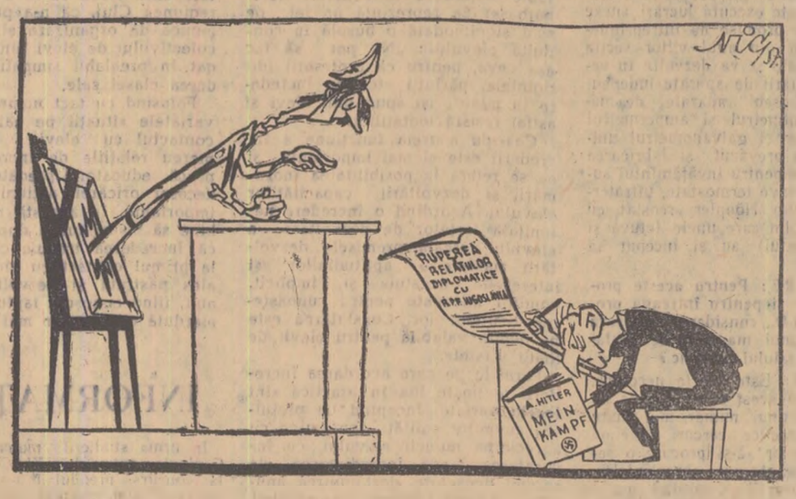

HITLER: — Ce faci, elev? Copiezi?? *(Desen de NIC. NICOLAESCU)*

Solidaritatea mondială a oamenilor muncii

Sala Floreasca din Capitală, care a adăpostit atîtea mitinguri şi adunări muncitoreşti de amploare, a fost miercuri după amiază martoră a unei mari adunări a oamenilor muncii, veniţi să asculte darea de seamă a delegaţiei sindicale din ţara noastră la cel de al IV-lea Congres Mondial al Sindicatelor de la Leipzig. In cuvîntarea pe care a rostit-o la miting, tovarăşul Gheorghe Apostol, conducătorul delegaţiei sindicatelor din ţara noastre, a făcut o amplă expunere asupra lucrărilor şi rezultatelor celui de al IV-lea Congres Mondial al Sindicatelor.

Scoţînd în evidenţă faptul că la nici un congres sindical mondial din perioada postbelică nu s-a realizat o atît de largă reprezentare ca la cel de la Leipzig, vorbitorul a relevat că lucrările marii întîlniri sindicale s-au desfăşurat sub semnul celei mai largi unităţi, subliniindu-se astfel din nou că F.S.M. a fost şi este cea mai reprezentativă organizaţie sindicală internaţională. Alături de organizaţiile sindicale afiliate la F.S.M., la Congres au fost reprezentate organizaţii sindicale neafiliate la F.S.M. şi centrale sindicale autonome, precum şi delegaţi din diferite întreprinderi.

La Congres — a subliniat vorbitorul — a fost amplu analizată situaţia economică şi socială a oamenilor muncii din ţările capitaliste. Congresul a constatat că în ţările capitaliste, intensificarea dominaţiei monopolurilor şi politica lor de supraexploatare duc la ascuţirea luptei clasei muncitoare împotriva monopolurilor capitaliste. Intensificarea exploatării de către marile monopoluri, avînd ca urmare agravarea situaţiei materiale generale a oamenilor muncii, a determinat în ultimii ani în ţările capitaliste o mişcare grevistă fără precedent.

Vorbind despre problemele luptei anticolonialiste, care au ocupat în cadrul dezbaterilor un loc din cele mai importante, tov. Gheorghe Apostol a spus că Congresul a exprimat întreaga sa simpatie şi sprijinul său popoarelor aflate în luptă împotriva colonialismului. Congresul s-a pronunţat în favoarea unei dezvoltări economice libere şi independente a ţărilor care şi-au cucerit recent independenţa şi a subliniat necesitatea ca sindicatele din ţările care nu şi-au cucerit încă independenţa naţională să colaboreze activ cu toate clasele populaţiei, inclusiv burghezia naţională, în lupta contra colonialismului. O atenţie specială a fost acordată situaţiei din Algeria, unde colonialiştii francezi înecă în sînge orice manifestare de independenţă naţională. Congresul a decis înfiinţarea unui comitet internaţional de solidaritate cu lupta poporului algerian.

Referindu-se la ameninţarea imperialistă împotriva Siriei, vorbitorul a exprimat, în numele sindicatelor din ţara noastră, un călduros şi frăţesc salut oamenilor muncii şi sindicatelor siriene, asigurîndu-i de sprijinul poporului romîn în lupta pentru salvgardarea independenţei Siriei.

Congresul Mondial al Sindicatelor — a spus în continuare tov. Gheorghe Apostol — s-a desfăşurat sub semnul luptei sindicatelor pentru pace, împotriva primejdiei unui război atomic, pentru interzicerea experienţelor atomice. De aceea, Congresul de la Leipzig se înscrie ca unul din cele mai importante capitole ale luptei pentru pace, împotriva dezlănţuirii unei noi conflagraţii mondiale.

Relevînd că Congresul a fost o tribună de manifestare a simpatiei oamenilor muncii de pretutindeni faţă de succesele mărete obţinute de către ţările socialiste în frunte cu Uniunea Sovietică, tov. Gheorghe Apostol a arătat că la Congres, participanţii au putut să se convingă încă odată că singura soluţie radicală pentru realizarea aspiraţiilor de bunăstare şi progres ale maselor muncitoare este eliberarea completă din lanţul exploatării capitaliste şi că „numai socialismul poate garanta deplina înflorire a capacităţilor creatoare ale omenirii".

Tov. Gheorghe Apostol a vorbit apoi despre activitatea desfăşurată la Congres de delegaţia sindicatelor din ţara noastră, subliniind că ea şi-a adus aportul său la desfăşurarea lucrărilor Congresului şi a participat activ la comisiile de lucru ale acestuia.

In încheiere, vorbitorul a arătat marea importanţă a cunoaşterii de către toţi membrii sindicatelor din ţara noastră a lucrărilor şi materialelor celui de al IV-lea Congres Mondial al Sindicatelor.

Oamenii muncii din învăţămînt din patria noastră, organizaţi în Sindicatul Muncitorilor din Învăţămînt şi Cultură, care face parte din Federaţia Internaţională Sindicală a Învăţămîntului, au urmărit cu deosebit interes lucrările Congresului Mondial al Sindicatelor de la Leipzig. Problemele dezbătute pe larg la Congresul de la Leipzig sînt şi problemele celor ce muncesc în învăţămînt şi care cunosc lupta dusă de Federaţia Internaţională Sindicală a Învăţămîntului pentru apropiere şi unitate cu celelalte organizaţii internaţionale ale educatorilor. De aceea, dezbaterile în cadrul Congresului au răspuns şi problemelor care-l preocupă pe pedagogii noştri. Prin caracterul său cu adevărat mondial şi profund democratic, prin dezbaterea celor mai vitale probleme ale omenirii muncitoare, prin hotărîrile adoptate, Congresul de la Leipzig va intra în istoria mişcării muncitoreşti internaţionale ca un eveniment de excepţională importanţă.

INVĂŢĂTORII în mişcarea revoluţionară rusă

In Muzeul învăţămîntului public din Tbilisi, atenţia vizitatorilor este involuntar atrasă de o fotografie mare, îngălbenită de vreme, care înfăţişează un grup de profesori înconjuraţi de fete în uniformă de gimnaziu. Chipul unuia dintre pedagogi este străpuns de gloanţe.

Această fotografie vorbeşte despre un episod tragic care a avut loc în Tiflisul dinaintea revoluţiei. Tînărul gruzin Şio Citadze, profesor de limba şi literatura rusă, care lucrase cîţiva ani la Kiev, s-a apropiat acolo de revoluţionari. El a adus cu sine în patrie această fotografie, care reprezenta o promoţie a gimnaziului din Kiev. Fotografia era aşezată într-o sală a gimnaziului din Tiflis, unde se mutase tînărul profesor.

Intr-o zi, funcţionarii siguranţei ţariste au năvălit în clădirea gimnaziului din Tiflis, unde se ţinea o şedinţă a consiliului pedagogic. Ei l-au ucis pe Şio Citadze, cunoscut prin vederile sale progresiste, şi l-au schilodit pe profesorul I. A. Kargareţeli. Dar aceasta li s-a părut prea puţin. Văzînd în sală fotografia din Kiev, ei au tras, cu o furie neputincioasă, în chipul lui Şio Citadze şi au străpuns de nenumărate ori, cu baionetele, toată fotografia...

Alături de muncitorii înaintaţi, de tineretul studenţesc, mulţi profesori din Rusia ţaristă duceau în masele poporului lumina ideilor revoluţionare. Gazeta „Proletarul", organ al presei bolşevice, scria că profesorii înşişi cunosc îndeaproape „şi marile nevoi ale poporului, şi pe toţi călăii şi tîlharii mari şi mici ai lui; lor le este dat să sufere pe propria lor piele, mai mult decît oricare dintre intelectualii de rînd, întreaga ticăloşie a orînduirii existente".

Bolşevicii au socotit totdeauna ca o datorie a lor să sprijine intelectualitatea democrată, s-o ajute să biruiască nehotărîrea şi oscilările, s-o lege mai strîns de proletariat. Vorbind cu mare respect şi cu multă căldură despre învăţătorul poporului ca despre „semănătorul raţiunii şi al binelui", comitetul din Moscova al P.M.S.D.R. i-a chemat pe învăţători să contribuie la pregătirea insurecţiei întregului popor împotriva ţarismului.

In multe oraşe ale ţării pedagogii au luat parte activă la mişcarea grevistă. In primăvara anului 1905 a avut loc o grevă parţială a învăţătorilor din şcolile Odesei. La începutul lunii martie a aceluiaşi an au intrat în grevă profesorii de la şcolile populare din oraşul şi gubernia Kutais. Comitetele bolşevice s-au preocupat de unirea întregii învăţătorimi în uniuni profesionale, care trebuiau să îmbine lupta pentru îmbunătăţirea situaţiei economice şi pentru drepturile pedagogilor cu lupta pentru orientarea revoluţiei democratice. Au fost create uniuni profesionale ale învăţătorilor la Moscova, Kaluga, Tver, Viatka şi în alte oraşe. In vara anului 1905 a fost organizată Uniunea social-democrată a învăţătorilor din Petersburg. In această uniune activau nu numai social-democraţii, ci şi mulţi învăţători fără de partid. Activitatea uniunii se desfăşura sub conducerea nemijlocită a C.C. al P.M.S.D.R. Uniunea avea oratori şi propagandişti care luau cuvîntul la întrunirile profesorilor şi ale muncitorilor. Una dintre participantele active la munca uniunii, bolşevica L. Mejinskala, scria că sub influenţa luptei revoluţionare şi a propagandei politice mulţi profesori şi-au întărit ideea că bolşevicii arată calea cea dreaptă către victoria asupra ţarismului.

O mare însemnătate acordau bolşevicii muncii în mijlocul învăţătorilor de la sate, ţinînd seama că aceştia sînt apropiaţi de masa ţărănimii. Mulţi pedagogi desfăşurau propagandă revoluţionară printre ţărani. Uniunile profesorilor din Moscova, Petersburg, Riga şi din alte oraşe i-au pregătit pe pedagogi pentru participarea la greva politică generală.

In august 1905, Congresul Uniunii profesorilor din Viatka a făcut cunoscut Comitetului Central că pedagogii din gubernie se vor alia la greva politică generală de îndată ce ea va fi anunţată. Şi profesorii din Voronej au luat hotărîrea de a participa la greva politică generală.

Greva pe întreaga Rusie, din octombrie 1905, a început din iniţiativa muncitorilor din Moscova şi Petersburg şi a cuprins toate centrele industriale de bază ale Rusiei. Ea s-a desfăşurat sub lozincile: „Jos autocraţia! Trăiască republica democrată". Au intrat în grevă şi intelectualii democraţi, printre care şi pedagogii. Greva pedagogilor din Petersburg a început din iniţiativa Uniunii social-democrate, condusă de către bolşevici. La 14 octombrie, în auditoriul universităţii a avut loc adunarea generală a pedagogilor din oraş. La adunare au participat peste 1000 de oameni.

Greve ale pedagogilor au izbucnit şi din iniţiativa lor proprie, în apărarea intereselor lor profesionale. Partea cea mai progresistă a învăţătorimii a propus să se introducă modificări în sistemul învăţămîntului public. S-a insistat asupra introducerii învăţămîntului general, gratuit şi obligatoriu, asupra despărţirii şcolii de biserică etc. Aceste revendicări au fost sprijinite cu înflăcărare de proletariatul revoluţionar.

După greva din octombrie 1905 au urmat lunile de frămîntare ale primei revoluţii ruse. Insurecţia armată din decembrie a fost punctul cel mai înalt al dezvoltării ei. Cînd proletariatul din Moscova a început greva politică generală cu scopul de a o transforma în insurecţie armată, comitetul de grevă al profesorilor din Moscova a adresat învăţătorimii un apel: „Nu mai putem aştepta — se spunea în acest apel — două forţe stau una împotriva celeilalte, faţă în faţă. Trebuie să ne alăturăm uneia din ele: trebuie să susţinem mişcarea de eliberare sau să renunţăm la libertatea deja cucerită şi să trecem în rîndurile duşmanilor ei".

Profesorii din multe centre ale Rusiei au participat la evenimentele din decembrie. Învăţătorul Prohor Deinega a condus cu curaj şi spirit de iniţiativă grupul de luptă din staţia Grişino a căii ferate din Donet. Membrii „Sutelor negre" au alarmat detaşamentele populare printr-o telegramă provocatoare, chipurile pentru apărarea populaţiei de atacul cazacilor, şi au început să le măcelărească în mod sălbatic. Detaşamentul lui Deinega — cel mai puternic, avînd 80 de puşti — a fost dus departe de staţie. Cu el au hotărît să se răfuiască abia la urmă. Deinega, înţelegînd provocarea, l-a arestat pe caporalul de schimb, a trimis curieri în alte detaşamente, iar el însuşi, cu detaşamentul, a început să-şi facă drum spre trenuri. Rănit de două ori, a căzut eroic în lupta cu trupele ţariste. Împreună cu el a căzut şi logodnica sa, învăţătoarea Dobrova.

Minerii din bazinul Donetului mai cîntă şi astăzi un cîntec făurit de popor despre tinerii învăţători care şi-au dat viaţa pentru libertatea şi fericirea oamenilor simpli!

In ajunul celei de a 40-a aniversări a Marii Revoluţii Socialiste din Octombrie, pedagogii din Ţara Sovietică îşi amintesc cu mîndrie de primele lupte pentru un viitor luminos şi de primii propagandişti ai ideilor revoluţionare. Printre aceştia au fost mulţi muncitori entuziaşti din învăţămînt, care au luptat împreună cu proletariatul revoluţionar pentru o viaţă nouă.

E. KRECETOVA

ŞTIRI

● **Ziarul „Daily Worker" a publicat recent o scrisoare deschisă a unui student sovietic adresată tinerilor englezi care doresc stringerea legăturilor de prietenie între tinerii din lumea întreagă. Scrisoarea pune cîteva întrebări: Cum luptaţi voi pentru pace? Cum înţelegeţi voi cuvintele „pace şi prietenie în lume"? Intrucît opinia publică poate influenţa viitorul?**

Tînărul sovietic cheamă pe tinerii englezi să răspundă întrebărilor lui şi intenţionează să scrie o carte despre lupta tineretului pentru pace.

● La invitaţia Federaţiei naţionale a studenţilor chinezi şi a Uniunii Internaţionale a Studenţilor, un grup de studenţi din Polonia, Austria, Franţa, Cehoslovacia, Anglia, Israel şi Filipine au făcut o călătorie de studii în China pentru vizitarea monumentelor istorice. In cadrul vizitei studenţii au avut prilejul să discute cu arheologul Ceng Cen-tu şi arhitectul Siang Se-cen despre cultura şi arhitectura în China antică, să viziteze oraşele Pekin, Nankin, Sian, Tşufu, precum şi celebrul munte Taişan.

● **Cezar Godoy, vicepreşedintele Federaţiei Sindicale Internaţionale a Învăţămîntului, publică în ziarul uruguayan „Justicia" un articol privind situaţia învăţămîntului în America Latină. „In America Latină — scrie el — nu mai puţin de 53 la sută din copiii de vîrstă şcolară nu merg la şcoală. Lipsesc 200.000 de şcoli şi aproximativ 500.000 de învăţători. 70—80 la sută din populaţia de peste 14 ani este analfabetă".**

● După cum transmite agenţia indiană de presă „Indinfo", cu începere de la 1 octombrie 10.000 de şcoli primare din statul Pundjab vor fi naţionalizate, iar învăţămîntul va fi gratuit. Pundjab este primul stat din India unde se aplică o asemenea măsură.

SOARTA profesorului Estereich

De curînd, senatul vest-german a ridicat dreptul la pensie profesorului german dr. Paul Estereich. Motivul? Vederile sale democratice, pentru care a fost prigonit în trecut şi de nazişti. Ştirea a indignat pe toţi oamenii cinstiţi, pe toţi elevii săi. După ce şi-a dedicat nu mai puţin de 50 de ani activităţii pedagogice, bătrînul profesor este lăsat fără nici un mijloc de existenţă, aruncat pur şi simplu pe drumuri. Şi toate acestea pentru că în întreaga sa carieră a vrut să dea o educaţie cinstită tineretului, să-i sădească în inimi dragostea faţă de oameni şi ura faţă de război şi semănătorii de moarte. Cazul profesorului Estereich nu este singurul. Toţi cei care prin activitatea lor se opun pregătirii şi înarmării noului Wehrmacht sînt asupriţi de către guvernanţii de la Bonn.

Pentru guvernul federal principalul este educaţia militaristă. Este semnificativ în acest sens faptul, că în timp ce ziarul münchenez „Suddeutsche Zeitung" apărea cu un titlu mare pe prima pagină — „Trei miliarde pentru construirea de cazărmi" — ziarul vest-berlinez „Tagesspiegel" publica cu un titlu tot atît de mare ştirea: „Lipsesc patru miliarde pentru construcţia de şcoli".

In Republica Federală Germană se simte lipsa a 70.000 de săli de clasă. In învăţămîntul profesional lipseşte aproape o treime din personalul didactic necesar. Lipsa localurilor pentru şcoli în Germania Occidentală a devenit atît de acută încît în Bavaria există multe şcoli unde într-o singură încăpere învaţă concomitent opt clase!

In micul oraşel vest-german Luneburg, în lipsa unui local adecvat pentru şcoală, cursurile elevilor claselor I—IV au ajuns pînă la urmă să se ţină în localul închisorii.

Situaţia în învăţămîntul superior nu este cu nimic mai bună şi mărturie în acest sens stau grevele studenţeşti şi demonstraţia de astă vară a aproape 5000 de studenţi de la institutele de învăţămînt superior din Berlinul Occidental.

In această totală lipsă de atenţie din partea guvernului vest-german faţă de învăţămînt, soarta profesorilor este de asemenea jalnică. Ziarul vest-german „Ruhrwacht" scria că în fiecare an sînt tot mai puţine persoanele care doresc să îmbrăţişeze cariera de învăţător sau profesor. Şi este uşor de înţeles acest lucru, mai ales dacă ne gîndim la soarta doctorului Estereich. Intr-o ţară în care principala grijă a guvernului este reînarmarea şi educaţia tineretului în spirit revanşard, profesori cinstiţi ca doctorul Estereich nu au căutare.

V. A.

Gazeta Învăţămîntului

COLEGIUL REDACŢIONAL
Maria Banuş, Petre Drăgoescu, Ion Dragu, Emilia Mănac, Ludovic Nagy, Ion Nistor, Nicolae Sipoş.

Redacţia şi administraţia: Bucureşti, Piaţa Scînteii nr. 1, Telefon 7.60 10. Tiparul: Combinatul Poligrafic Casa Scînteii „I. V. Stalin" Bucureşti, Piaţa Scînteii. Abonamente: 1 an — 12,50 lei; 6 luni — 6,25 lei; 3 luni — 3,12 lei.